

Erillisliite
Maakuntavaltuusto 09.12.2024
Maakuntahallitus 18.11.2024

TALOUSARVIO VUODELLE 2025 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2027

C: 24

Maakuntavaltuusto 09.12.2024 § xx
Maakuntahallitus 18.11.2024 § 171

Kainuun liitto
Kauppatu 1
87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
kirjaamo@kainuunliitto.fi
Kuva: Kainuun kuvapankki

C:24
ISBN 978-952-7447-10-9 (painettu)
ISBN 978-952-7447-11-6 (verkkojulkaisu)
ISSN-L 2323-7546
ISSN 2323-7546 (painettu)
ISSN 2323-7554 (verkkojulkaisu)
Kajaani 2024

Sisällysluettelo

1. MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS	4
2. YLEISPERUSTELUT	6
2.1 Toimintaympäristö	6
2.2 Suunnittelukauden uudistukset (v. 2025-2027)	10
2.3 Taloudelliset lähtökohdat	12
2.4 Kainuun liiton missio, visio, arvot ja strategiset tavoitteet	12
2.5 Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta	15
3. TALOUSARVIO VUODELLE 2025	17
3.1 Tehtävät ja toiminnan painopisteet sekä mittarit 2025	18
3.1.1 Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue	18
3.1.2 Alueidenkäytön vastuualue	21
3.1.3 Hallintopalvelujen vastuualue	23
3.1.4 Viestintä, markkinointi ja maine	26
3.1.5 Edunajaminen ja yhteistyö	27
3.1.6 Kansainvälinen toiminta	31
3.1.7 Projektit	35
4. TULOSLASKELMA	38
5. TULOSLASKELMAT VASTUUALUEITTAIN	38
6. JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET VUONNA 2025	41
7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2025	41
8. TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAVUODET 2026-2027	43
LIITE 1 Rahoituslaskelma	45
LIITE 2 Tase	46

1 MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Kainuun liiton toimintasuunnitelmat linjataan perustuen Kainuu-ohjelman tavoitteisiin, alueelliseen tilannekuvaan ja maakuntahallituksen ja -valtuuston linjauksiin ottaen huomioon kuntakierrokselta ja eri tahoilta saatu palaute. Vuoden 2025 toimintasuunnitelmassa huomioidaan erityisesti Kainuun maakuntasuunnitelman ja -ohjelman uudistaminen, Euroopan unionin uusi toimintakausi sekä toimintavuoden aikana käytävät kuntavaalit.

Maailmanlaajuisen turvallisuustilanteen kiristymisen vaikuttaa myös Kainuun tilannekuvaan. Taloudellinen yhteistyö ja todennäköisesti rajaliikenne säilyy suljettuna sotaa käyvän Venäjän suuntaan koko toimintavuoden 2025 ajan. Lisäksi muun muassa Lähi-idän kireä tilanne vaikuttaa osaltaan niin, että turvallisuus- ja puolustuspolitiikka sekä strategisen autonomian kysymykset määrittävät niin kansallista kuin Euroopan unionin politiikkaa. Uudet Euroopan parlamentti ja komissio asettanevat EU:n laajuisen politiikan painopisteitä turvallisuuden, kilpailukyvyn, puhtaan siirtymän edistämisen sekä EU:n laajentumisen ympärille.

Itä- ja Pohjois-Suomea yhdistää edunajamisen tarve EU-politiikassa sekä suuraluetta koskevissa itäisen ja pohjoisen Suomen ohjelmissa. Vuoden 2025 aikana ratkaistaan pitkälti Kainuun mahdollisuudet saada EU:n aluekehitysrahoitusta uudella ohjelmakaudella sekä mahdollista uutta itärajan haasteisiin kohdennettavaa rahoitusta, jota Suomen hallitus ajaa vaikuttamistyöllään.

Itäisen ja pohjoisen Suomen ohjelmien toimeenpano alkaa alkuvuodesta 2025. Niiden kautta on mahdollista edistää Kainuun talouskasvua ja investointien saamisen edellytyksiä, maakunnan saavutettavuutta ja energiayhteyksiä, matkailun kehittymistä, osaavan työvoiman saatavuutta sekä koko Itä-, Pohjois- ja Kaakkois-Suomen yhteisen alueen mahdollisuuksia tuottaa koko maalle arvonlisää turvallisuudessa, omavaraisuudessa ja huoltovarmuudessa.

Maan hallituksen toimintakauden puoliväli saavutetaan vuoden 2025 aikana, mikä asettaa paineita kevään kehysriiheen. Hallituskauden merkittävimpiä Kainuun tulevaisuuteen myönteisesti vaikuttavia linjauksia ovat olleet sitoutuminen Kajaanissa sijaitsevan LUMI-supertietokoneen uusimiseen sekä sähkön kantaverkkojen kehittäminen niin, että se mahdollistaa energiaintensiiviset investoinnit koko maassa. Julkisen talouden kehityksestä kuitenkin riippuu, onko tarpeen tehdä vielä uusia valtiontalouden sopeuttamispäätöksiä. Kainuuseen voivat vaikuttaa negatiivisesti esimerkiksi erilaiset valtionhallintoon, kulttuuriin, liikuntaan tai luontomatkailuun kohdennettavat leikkaukset. Haastavasta tilanteesta huolimatta puoliväliriihessä on pystyttävä saavuttamaan varmistus Kajaanin-lentojen jatkolle.

Kainuu lähtee uuteen toimintavuoteen hyvistä talouskehityksen näkymistä. Vuoden 2024 aikana julkistetut investoinnit esimerkiksi datakeskuksiin, sahateollisuuteen ja matkailuun sekä suuren kokoluokan suunnitelmat muun muassa uusiutuvaan energiaan ja biometanolin tuotantoon luovat vahvan pohjan maakunnan taloudelle ja aluekehitykselle myös tuleville vuosille. Kainuun kehittämisen pullonkauloina jatkavat osaavan työvoiman saatavuus sekä saavutettavuuden kehittäminen.

Kainuun liitto kehittää maakuntaa ja omaa toimintaansa maakunnan liiton päättäjien linjaamalla tavalla. Kainuun liiton omistajakunnat ovat indikoineet, että uuden maakuntaohjelman painopisteiden tulisi olla saavutettavuuden kehittämisessä, työvoiman saatavuuden parantamisessa, investointien edistämässä, Kainuun vetovoiman ja pitovoiman kohentamisessa, Naton hyödyntämisessä ja EU-tavoitteisiin vastaamisessa sekä vihreän siirtymän edistämässä. Nämä tavoitteet näkyvät vuoden 2025 toiminnassa.

Kainuun liiton tärkein pääoma on sen osaava henkilöstö. Liiton johtamisen kehittämistä jatketaan niin, että henkilöstö kokee sen vetovoimaisena työpaikkana, jossa pystyy kehittymään ja saa hoitaa myönteisessä ilmapiirissä motivoivia työtehtäviä. Kainuun liiton organisaatiostrategian toimeenpano alkaa täysipainoisesti vuonna 2025.

Kainuun liitto tekee parhaansa, että maakunnan myönteinen kierre jatkuu myös tulevina vuosina.

Riikka Pirkkalainen
Maakuntajohtaja

2 YLEISPERUSTELUT

2.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Kainuun väestökehityksen myönteisin piirre on, että maakunta nähdään yhä vetovoimaisempana maakuntana. Koronapandemian myötä alkanut maallemuuton trendi näkyy Kainuussakin ja on hidastanut poismuuttoa. Pitkään jatkunut muuttotappio on kääntynyt parin viime vuoden aikana muuttovoitoksi. Kotimaan muuton tappiollisuutta kompensoi nettomaahanmuutto.

Vuoden 2023 lopussa Kainuussa oli 70 164 asukasta. Kasvava maahanmuutto näkyy erityisesti Kajaanissa. Kuntien välisessä muutossa Puolanka ja Ristijärvi ovat saaneet muuttovoittoa.

Tulomuuttajista suurin osa on työikäisiä 30–64-vuotiaita. Kainuuseen muuttajan tyypillinen profiili on muuttanut opiskelijasta työntekijään, jota selittää Kainuun hyvä työllisyyskehitys ja se, että opintoja tehdään yhä enemmän monimuoto-opintoina Kainuun ulkopuolelta.

Kainuuseen muuttaneista noin 53 prosenttia on miehiä ja 47 prosenttia naisia ja tämä on ollut pysyvä trendi jo vuosia. Tätä selittää osaksi miesvaltaisten toimialojen enemmisyys Kainuun toimialarakenteessa. Kainuun haasteena on nuorten poismuutto. 20–24-vuotiaista nuorista naisista 28 prosenttia lähtee Kainuusta vuosittain. Suuri syy tälle on opiskelutarjonnan kapea-alaisuus. 20–24-vuotiaista naisia on 39 prosenttia.

Väestökehityksen tilannetta kuvaa vanheneva väestö ja ikärakenteesta johtuva suuri kuolleisuus ja alhainen syntyvyys. Kuolleisuus on ollut syntyvyyttä suurempaa vuodesta 1998 saakka. Muuttovoitto ei vielä riitä kääntämään väkimäärää kasvusuuntaiseksi. Maahanmuuton määrä on noussut syntyvyyttä suuremmaksi. Väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt jo kauan, mutta vaihtelee suuresti eri kuntien välillä. Taloudellinen huoltosuhde on kohentunut, mutta on edelleen koko maata huonompi.

Kainuun kehitys on polarisoitunutta. Väestöstä 51 prosenttia asuu Kajaanissa ja 72 prosenttia Kajaanin seutukunnan alueella. Kehys-Kainuu on pinta-alaltaan iso ja luonnonvaroiltaan rikas alue, jossa asuu alle kolmannes kainuulaisista, ja sen asukkaista 65 vuotta täyttäneitä on 41 prosenttia. On kuitenkin huomioitava, että yhä useampi eläkeikäinen on edelleen mukana työelämässä ja aktiivisena voimavarana kuntien toiminnassa.

Monipaikkaisuus ja matkailu tasaavat negatiivista väestökehitystä maakunnassa ja vaikuttavat positiivisesti elinvoimaan erityisesti Kehys-Kainuun alueella parantamalla palvelurakennetta. Kainuun väestömäärä tuplaantuu useina kuukausina matkailijoiden vaikutuksesta ja matkailu on ympärivuotista. Matkailijoiden yöpymisiä on vuosittain 1,3 miljoonaa ja mökkiläisiä on alueella lähes 13 000, joista yli 71 % tulee Kainuun ulkopuolelta. Tämä lisää myös palvelutarvetta terveydenhuollossa. Lisäksi Kainuun prikaatin vaikutus alueella on merkittävä (4000 varusmiestä, 520 työntekijää ja kasvava NATO yhteistyö).

Kainuun luonnonympäristön tila on erinomainen. Kainuun maa-alasta 95 % on metsää. Suojeltujen metsä- ja kitumaiden määrä on kasvanut. Metsä- ja kitumaiden alasta on suojeltu 10,1 prosenttia, joka on Lapin jälkeen toiseksi eniten maakunnista.

Kainuun metsien kasvu ja puumäärät ovat suuremmat kuin poistuma. Puuston vuotuinen kasvu on 6,15 milj. m³ ja poistuma 4,69 milj. m³/v. Hakkuiden määrä oli vuonna 2022 3,86 milj. m³. Luken laskelmien mukaan suurin ylläpidettävissä oleva

hakkuumahdollisuus (arvio) on Kainuussa keskimäärin 4,8 milj. m³ vuodessa vuoteen 2028 saakka.

MEMU-hankkeen (Metsien ja metsäsektorin muutos, hiilitase ja hakkuumahdollisuudet – Maakunnittaiset tarkastelut: Itä ja Pohjois-Suomen maakunnat sekä Etelä-Karjala) kokeellisen tilaston mukaan Kainuu on merkittävä hiilinielu. Puuston ja maaperän yhteenlaskettu nettohiilinielu on pysynyt negatiivisena vuosina 2015–2021 ja oli keskimäärin -1,62 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia (Mt CO₂-ekv.) vuodessa.

Kainuun pintavesien ekologinen tila on hyvä, mutta voimakkaasti säänneltyjen vesien tila on tyydyttävä. Järvistä 17 prosenttia ja joista 15 prosenttia on erinomaisessa kunnossa. Kainuun järvistä ei ole yhtään luokiteltu ekologiselta tilaltaan huonoksi.

Kivivaara-Peuravaaran ja Piiparinmäen tuulipuistot ovat nostaneet Kainuun Itä-Suomen maakunnista eniten tuulivoimaa tuottavaksi maakunnaksi. Kainuuseen tavoitellaan noin 410 uutta teollisen kokoluokan tuulivoimalaa vuoteen 2035 mennessä. Myös aurinkovoimalaselvityksiä on useita menossa ja energiavarastointi on nousussa.

Kainuun aluerakenteen runko muodostuu kilpailukykyisestä maakuntakeskuksesta Kajaanista, jota vahvistaa tiivis yhteistyö Sotkamo-Vuokatti-Paltamo-alueen kanssa, vahvoina kaupunkimaisina palvelu- ja työpaikkakeskittyminä toimivista Kuhmon ja Suomussalmen keskustajamista sekä nykyisten kuntakeskusten (Hyrynsalmi, Puolanka ja Ristijärvi) muodostamista palvelu- ja työssäkäyntikeskuksista. Keskusten verkostoon kytkeytyy monimuotoinen elinvoimainen maaseutu ja kyläverkosto.

Maakunnan kriittisiä aluerakennetekijöitä ovat myös luonnonympäristö suojele- ja virkistysalueineen, erilaiset reitistöt, kulttuuriympäristöt ja -kohteet, matkailu- ja muiden elinkeinotoimintojen alueet sekä kansainväliset ja ylimaakunnalliset yhteistyön kehittämisyöhykkeet ja -käytävät.

Pohjoisen elinkeinoelämän kuljetukset ja investointipotentialin realisoituminen edellyttävät panoksia liikennejärjestelmään. Yksi tärkeistä kehittämisyöhykkeistä on pohjois-etelä suuntainen viitosyöhyke, jolla tarkoitetaan valtatie 5:n ja Savonradan muodostamaa liikenteellistä kokonaisuutta. Geopoliittinen tilanne korostaa tulevaisuudessa myös poikittaisyhteyksien merkitystä (mm. Vt 22).

Tulevaisuudessa perusinfrastruktuuriin liittyviä muutostekijöitä ovat väestön jakaantuminen alueen sisällä ja ikääntyminen, asutuksen keskittyminen taajamiin ja hyvien liikenneyhteyksien varrelle sekä rakentamistavoitteiden kohdistuminen taajamien ulkopuolisille, vetovoimaisille alueille. Aktiivista kehittämistä vaativat taajamien ja haja-asutusalueen yhdyskuntatekninen verkosto ja alempiasteinen tieverkko (ml. yksityistiet), jota tarvitaan erityisesti biotalouden ja matkailun logistisena perustana.

Maakunnan saavutettavuudelle tärkeät maakuntakeskusten väliset sekä pääkaupunkiseudun ja Kainuun väliset matka-ajat eivät ole lyhentyneet, ja lentoliikenne on jatkuvasti epävarmalla pohjalla. Lentoliikenneyhteys on kriittinen Kainuun elinkeinoelämän kehittymiselle, erityisesti kansainväliselle matkailulle ja huoltovarmuudelle.

Finnair operoi lentoja Kajaaniin ostopalveluliikenteenä. Valtion tukema reittilentoliikenne jatkuu varmasti 28.03.2026 saakka. Alkuvuodesta 2025 alkavat myös ensimmäiset kansainväliset reittilennot Amsterdamista Kajaaniin.

Maakunnan sisäinen henkilöliikenne perustuu pääosin henkilöautoihin sekä peruspalvelutasoiseen joukkoliikenteeseen kuntien ja ELY-keskuksen hankkimana. Markkinaehtoisen joukkoliikenteen tulevaisuuden näkymät ovat heikot. Matkaketjut eivät toimi kaikilta osin. Sähkö- ja hybridautojen määrä ja kestävien käyttövoimien

jakeluverkon kattavuus on kehittynyt nopeasti parempaan suuntaan, mutta tilanne on edelleen muuta maata heikompi. Kainuussa on Puolangalla yksi biokaasun tuotantolaitos, mutta liikennebiokaasun tuotantoa ja jakelua ei ole.

Kainuun ja Itäisen Suomen liikenneinfrastruktuuri ei ole niin kehittyntä kuin Etelä- ja Länsi-Suomessa. Jälkeenjääneisyys näkyy tieverkon ja rataverkon kunnossa, toimintavarmuudessa ja palvelukyvyssä, erityisesti junaliikenteen saavutettavuudessa.

Viitoskäytävän kasvuvyöhyke on Etelä-Savosta Kainuuseen ulottuva Savon radan ja valtatie 5 muodostama kehittämissvyöhyke sekä edelleen Kainuusta Pohjois-Pohjanmaan kautta Lapin Sodankylään jatkuva valtatie 5 kehittämissvyöhyke. Kainuun ja muiden Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien tavoitteena on nostaa se yhdeksi Suomen pääkehittämis- ja kasvuvyöhykkeeksi.

Tietoliikenteellinen saavutettavuus runkoverkkojen osalta maakuntaan on hyvä, mutta lisäkapasiteetti ja uudet yhteydet ovat edellytys dataintensiivisen teollisuuden kehitykselle. Laajakaistan saatavuus maakunnan sisällä on alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin ja kuntien välinen vaihtelu on suurta.

Turvallisuuspoliittisen tilanteen aiheuttamalla toimintaympäristön muutoksella on ollut ja tulee todennäköisesti olemaan suuria alueellisia vaikutuksia Suomen liikennejärjestelmään. Muun muassa Venäjän transitoliikenteen loppuminen, uudet kuljetuskäytävät, polttoaineiden hinnan nousu ja Venäjältä tuotujen raaka-aineiden korvaaminen kotimaisilla tai muualta tuoduilla vaikuttavat koko maahan, mutta erityisesti itäiseen Suomeen, jonka liikennejärjestelmässä on jo ennestään korjausvelkaa.

Geopoliittisen muutoksen vuoksi itäisen Suomen ja erityisesti rajaseudun elinvoimaisuudella ja kehityksellä on koko maan turvallisuuden näkökulmasta entistä suurempi merkitys. Tämä vaatii ennakoivaa varautumista ja ylimatekennallisten toimintamallien rakentamista.

Kainuussa talous kasvaa kaikista maakunnista eniten vuosina 2015-2025, todettiin OP-ryhmän ennusteessa alkukesästä 2024. Kainuun pk-yrittäjien yleinen suhdannenäkymä on kuitenkin selvästi koko maata negatiivisempi (saldoluku -11, koko maa 0).

Maakunnan aluetalous on kasvanut vuodesta 2015 saakka vahvasti kärkitoimialojen (kaivannaisala, matkailu, teknologiateollisuus ja biotalous) liikevaihdon kasvuun nojaten. Kaikkien toimialojen liikevaihdon lisäksi myös henkilöstömäärä on kasvanut kaikissa muissa kärkitoimialaklustereissa paitsi matkailussa. Arvonlisäyksen volyymin muutos on maakunnista suurinta Kainuussa. Kainuussa on suunnitteilla jopa 11,5 miljardin arvosta investointeja.

Kainuulaisista yrittäjistä yli kolmasosa eläköityy seuraavan kymmenen vuoden aikana. Omistajanvaihdosten tulee lisääntyä huomattavasti nykyisestä, muuten paljon kannattavia yrityksiä lopettaa toimintansa.

Kestävän talouskasvun varmistaminen ja yritysten kilpailukyvyyn ylläpitäminen edellyttävät teollisia ja palvelualan investointeja ja riittävää yritysrahoitusta. Kainuu on pääomaköyhää aluetta ja kansalliset ja ulkomaiset investoinnit (teollisuus, palvelut ja niitä tukeva TKI) ovat välttämättömiä. Kasvun kautta syntyvät dynaamiset ja vetovoimaiset työmarkkinat mahdollistavat korkean jalostusasteen tuotantoa ja korkean tuottavuuden veto- ja pitovoimaisia työpaikkoja.

Digitaalisessa siirtymässä Kainuu on aallonharjalla. Kajaaniin rakennettu suurteholaskentaan (HPC) erikoistuva ekosysteemi ja CSC:n EuroHPC -

palvelinkeskukseen kuuluva LUMI-supertietokone on ekosysteemin lippulaiva. Ekosysteemi on saanut paljon kansainvälistä näkyvyyttä ja uusia konesali-investointeja on julkistettu vuoden 2024 aikana.

LUMI-supertietokone on yksi kolmesta EU:n investoimasta, tutkimuksen ja tieteellisen laskennan supertietokoneista ja sarjassaan yksi maailman nopeimmista. Suomen hallitus on sitoutunut suurteholaskennan kapasiteetin jatkuvuuden varmistamiseen.

Kainuu on positiivisen rakennemuutoksen alue. Talouden kasvaessa voimakkaasti Kainuun väestömäärä ei riitä työvoimatarpeeseen. Työmarkkinoille tulevien nuorten määrä on vuosittain noin 500 henkilöä eläköityviä pienempi, ja eläköityminen on nopeaa. Työntekijöitä on vaikea löytää riittävästi omasta maakunnasta tai muualta Suomesta, etenkin kun muuallakin maassa kilpaillaan osaajista. Maakuntaan tarvitaan merkittävästi lisää maahanmuuttoa.

Yleisen taloustilanteen vuoksi tilapäisesti hiipunut työvoiman kysyntä ei muuta maakunnan suurta haastetta, tekijäpulaa. Alalla kuin alalla on pulaa tekijöistä, ja useissa ammattiryhmissä työttömiä työnhakijoita on vähemmän kuin julkiseen työnvälitykseen ilmoitettuja avoimia työpaikkoja. Suurin pula tekijöistä on sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä metalli-, ICT-, metsä- ja ravintola-aloilla. Näiden lisäksi ammattiryhmittäin tarkasteltuna erityisen kova pula on opettajista ja siivoojista. Osaavasta työvoimasta on kuitenkin pulaa kaikilla toimialoilla ja määrällisesti eniten kaivataan suorittavan työn tekijöitä. Rekrytointiongelmat ovat Kainuussa koko maan vaikeimpien joukossa.

Työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa ja taustalla on laajasti erilaisia syitä, kuten työvoiman heikko liikkuvuus, kannustinloukut, matala palkkataso, lyhytkestoiset ja osa-aikaiset työsuhteet sekä yleistynyt vuokratyö. Ehkä merkittävin syy on kuitenkin työvoiman osaamisen ja nykyajan työelämän vaatimusten kohtaanto-ongelma, johon vaikuttaa maakunnan koulutusmahdollisuuksien rajallisuus sekä yliopistotasoisien koulutuksen vähäisyys.

Koulutustarjonnan rajallisuus, hakijamäärät ja koulutuksen muuttuminen paikkariippumattomiksi ovat haasteita, joihin täytyy vastata lisäämällä koulutustarjontaa, kehittämällä kansainvälistä opiskelijarekrytointia ja luomalla uusia malleja opiskelijoiden sitouttamiseksi työpaikkoihin jo opintojen aikana.

Monimuotokoulutukset ovat yhä suosituimpia ja monimuoto-opiskelijoiden määrän lisääntyessä fyysisesti paikanpäälle tulevien opiskelijoiden määrä vähenee, mikä heikentää aluekehitysvaikutusta alueella. Monimuoto-opiskelijoiden suhteellinen osuus KAMK:n opiskelijoista on kasvanut ja päiväopiskelijoiden osuus laskenut.

Kainuu on matalasti, mutta kattavasti koulutettu maakunta. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneiden osuus työikäisistä on perinteisesti ollut Kainuussa maakunnista matalin, mutta perusasteen jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus on korkea. Koulutusaste on noussut ja korkea-asteen tutkinnon suorittaneita on nykyään selvästi enemmän kuin ilman tutkintoa olevia.

2.2 SUUNNITTELUKAUDEN UUDISTUKSET (v. 2025-2027)

Kainuun liitto on Kainuun kuntien muodostama lakisääteinen kuntayhtymä. Toimintaan suoraan vaikuttavat muutokset ja muutospaineet tulevat jäsenkuntien päätöksistä, lainsäädännön muutoksista sekä valtakunnallisista ja EU:n politiikkalinjauksista. Toimintavuoden 2025 osalta suurin muutos tulee Ursula von der Leyen johtaman komission uudesta työohjelmasta.

Uuden komission painopisteet rakentuvat puheenjohtajan mukaan turvallisuuden, kilpailukyvyyn ja puhtaan siirtymän edistämisen ympärille. Itärajan huomioimista edistetään, mutta alueellisesti se kilpailee Välimeren alueen saaman EU:n laajuisen huomion kanssa.

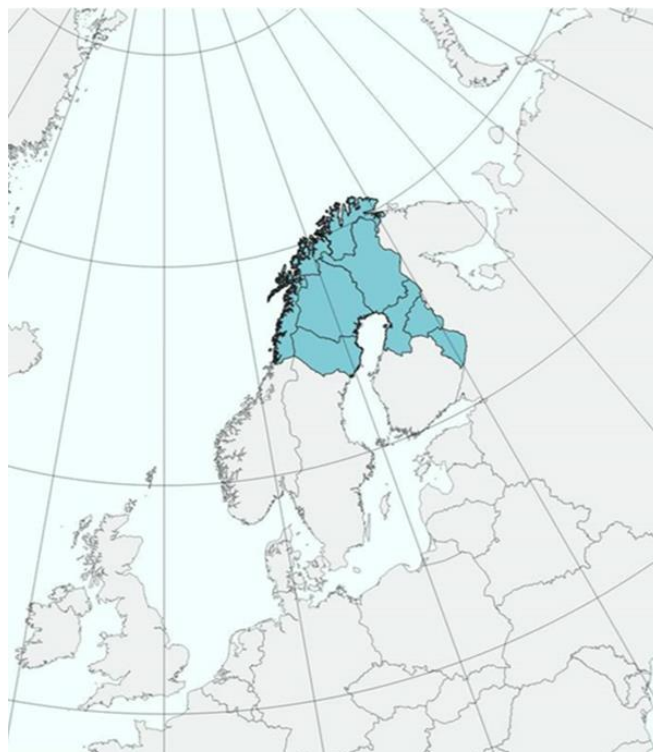
Vuoden 2025 alusta käynnistyvät kuntavetoiset työvoimapalvelualueet muuttavat osaltaan Kainuun työllisyyspalvelujen toteutusmallia. Kainuu-Koillismaa muodostavat oman, yhtenäisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Kajaanin kaupunki. Uudistuksen valmistelu on edennyt erinomaisesti, mutta sen toimeenpanoa varjostaa merkittävä valtionrahoituksen alimitoitus.

Kainuun säilyminen itsenäisenä maakuntana on suoraan riippuvainen Kainuun hyvinvointialueen suvereniteetista, koska lainsäädäntöön on rakennettu maakunta- ja hyvinvointialueen rakenteiden välinen kytkös. Hyvinvointialueet ovat toimintansa alussa pyrkineet kehittämään muun muassa toimintakykyään ja palveluiden yhdenvertaista saatavuutta.

Hyvinvointialueiden taloudet ovat painuneet tappiollisiksi koko maan alueella. Rahojen riittävyyden ohella hyvinvointialueita haastaa pula henkilöstössä ja esimerkiksi Kainuussa myös väestön ikääntymisestä johtuva palvelutarpeen kasvu.

Valtion aluehallinnon uudistus etenee ja koskettaa myös Kainuuta. Uudistuksessa nykyisten ELY-keskusten tehtävät jaetaan valtakunnalliseen lupa- ja valvontavirastoon sekä perustettaviin elinvoimakeskuksiin. Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu muodostavat lausuntokierroksella olleen lakiluonnoksen mukaan uuden elinvoimakeskuksen, jonka päätoimipaikka sijoittuu Ouluun ja Kajaaniin tulee oma toimipaikka. Valtion aluehallinnon uudistukseen vaikuttaminen säilyy toimintavuonna 2025 yhtenä tärkeimmistä Kainuun liiton edunajamisen prioriteeteista.

Ulkoministeriö on ilmoittanut Suomen valtion vetäytyvän nykyisin Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisten alueiden välisestä Barents-yhteistyöstä, koska Venäjä ei ole enää rakenteessa mukana. Tämä uhkaa lopettaa Barents-yhteistyön kokonaan, koska Suomesta siihen osallistuvat maakunnat (Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Lappi) ovat ilmoittaneet, että sitoutuvat yhteistyön jatkoon vain, mikäli valtio on mukana aidon koordinaatio- ja rahoitusvastuun kautta. Valtion rooli on ollut Barents-yhteistyössä vahva. Sen ansiosta alueilta on ollut ministeriöihin suora linja, jota pitkin maakunnat ovat pystyneet vaikuttamaan ainakin matkailua, liikennettä, ympäristöä tai maaseutupolitiikkaa koskeviin, merkitykseltään rajat ylittäviin asioihin.

Kuva 1. Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoiset alueet osana nykyistä Barentsin yhteistyörakennetta

Kainuun kuntien linjaamat painopisteet määrittävät Kainuun liiton toiminnan myös vuonna 2025. Vuoden aikana käydään kuntavaalit, jotka uudistavat Kainuun liiton luottamushenkilöjohdon. Vuonna 2025 hyväksytään myös uusi maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma. Maakuntasuunnitelma muodostaa puitteet myös maakuntakaavan kehittämiseksi. Toimintavuonna alkaa myös Kainuun liiton oman organisaatiostrategian toimeenpano. Kainuun liiton organisaatiota uudistetaan niin, että se vastaa uuteen maakuntaohjelmaan, maakuntakaavan tarpeisiin ja organisaatiostrategiassa priorisoitujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Kuva 2. Kainuu ja Eurooppa

2.3 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

Talousarvion 2025 laadinnan lähtökohtana on ollut, että kuntien maksuosuudet nousevat talousraamaneuvottelun mukaisesti 2 %:a vuoden 2024 maksuosuuksiin verrattuna. Kuntien maksuosuudet ovat yhteensä 2 669 463 euroa. Maksuosuudet määräytyvät kuntien asukasluvun perusteella.

Tämän lisäksi Kainuun kuntien ja Kainuun liiton talousraamaneuvottelussa syksyllä 2024 on sovittu, että Kainuun liitto hallinnoi edelleen Kainuun kuntien (pois lukien Kajaani) ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssia. Asiasta on neuvoteltu kuntien kanssa jo vuodelle 2023 ja kustannusten jakoon liittyen on laadittu erillissopimus. Kustannukset ovat 80 000 euroa/vuosi ja summa tarkennetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Vuodelle 2025 tähän varataan 80 000 euroa.

Kainuun liiton rahoitusasema ja maksuvalmius ovat olleet hyvät jo pidemmän aikaa.

2.4 KAINUUN LIITON MISSIO, VISIO, ARVOT JA STRATEGISET TAVOITTEET

Kainuun liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden toimintaympäristön, elinkeinojen ja palveluiden kehittäjänä. Kainuun liitto edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa ja ajaa maakunnan asukkaiden ja kuntien etuja.

Missio

Vuonna 2015 jäsenkuntien tekemällä perussopimuksella määritellään Kainuun liiton missioksi edistää kainuulaisten hyvinvointia sekä alueensa kestävä kehitystä. Kainuun liitto valvoo kuntalaisten ja kuntien etuja. Kainuun liiton tulee huolehtia maakunnan positiivisesta tunnettavuudesta sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Kainuun liiton tehtävä on edistää maakunnan etua Euroopan politiikan tasolla ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Kainuun liiton perustehtäviä perussopimuksessa ovat toimia Kainuussa aluekehitys- ja suunnitteluviranomaisena. Lakisääteisyys muodostaa perustan liiton tehtävälle, mutta alueen kehittämis-, yhteistyö- ja edunvalvontatehtävä ovat alueen yhteisestä tahdosta lähteviä.

Kainuun liiton visio

Kainuun liiton visiona on olla arvostettu ja tuloksellinen Kainuun kehittäjä ja haluttu yhteistyökumppani.

Kainuu 2040 visio

Kainuu-ohjelman maakuntasuunnitelmassa on määritelty Kainuu 2040 visio: "Muuttovoiton ja monipaikkaisuuden Kainuussa on vapaus ja mahdollisuudet luonnonläheiseen merkitykselliseen elämään."

Kainuu 2040 visioon tiivistyy maakunnan kehittämisen keskeiset tavoitteet: 1) muuttotappio kääntyy reiluksi muuttovoitoksi ja väestön väheneminen hidastuu, niin että osaavan työvoiman riittävyys ja maakunnan elinvoimaisuus vahvistuvat. Tavoiteltava muuttovoitto edellyttää Kainuun veto- ja pitovoiman merkittävää parantumista.

2) matkailu, vapaa-ajan asuminen, kakkosasunto, etätyö ja muu monipaikkainen asuminen kasvavat ja tuovat lisää viiptymiä Kainuuseen.

3) luonnonläheisyys edellyttää ilmasto- ja ympäristövastuullisuuden toteutumista ja merkityksellisyys elinvoimaisia ja avoimia merkitysyhteisöjä, jotka koostuvat hyvinvoivista yksilöistä ja perheistä sekä elinvoimaisista työ- ja opiskelupaikoista, yrityksistä, julkisesta sektorista, kunnista ja järjestöistä. Kainuulaisiin merkitysyhteisöihin on helppo tulla ja kiinnittyä. Kaikki tuntevat itsensä tervetulleiksi ja olonsa turvalliseksi.

Kuva 3. Kainuu-ohjelman visio ja arvot sekä maakuntaohjelman kehittämisen painopisteet ja keskeiset keinot ohjelman vaikuttavaan tehostamiseen

Toimintaa ohjaavat arvot

Kainuu-ohjelman toteutusta ohjaavat arvot ovat positiivisuus, koko Kainuun huomioiminen, yhdenvertaisuus ja kestävä kehitys. Arvot ohjaavat Kainuun kehittämistä ja Kainuun liiton toimintaa.

Lisäksi Kainuun liiton oman toiminnan arvoiksi on määritelty yhteisöllisyys ja toisten tukeminen, positiivisuus ja luottamus ja ennakoiva asiantuntijuus.

Strategiset tavoitteet

Kainuu-ohjelma on Kainuun liiton oman toiminnan strateginen kehys, toiminnan linjausten perusta ja se antaa liiton aluekehitystoiminnalle tavoitteet.

Maakuntaohjelma ohjaa lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021/27 §) mukaan eri viranomaisten toimintaa: "Maakunnan alueella toimivien viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista. Viranomaisten on myös muutoin arvioitava toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen. Viranomaisten on pyydettävä maakunnan liitolta lausunto sellaisista suunnitelmista ja toimenpiteistä, jotka poikkeavat merkittävästi maakuntaohjelmasta tai saattavat heikentää palvelujen saatavuutta, työllisyyttä tai elinvoimaa alueella."

Kainuu-ohjelman painopisteistä elinkeinojen kehittäminen, osaavan työvoiman riittävyys sekä osaamisen, väestötavoitteiden, saavutettavuuden, monipaikkaisuuden, mainetyön ja kansainvälistymisen linjaukset ovat Kainuun liiton toiminnan kehittämisen lähtökohtia.

Kainuun tilannekuvasta nousevat maakunnan kehittämisen keskeisimmät kehittämishaasteet: osaavan työvoiman riittävyyden turvaaminen, saavutettavuuden kehittäminen sekä investointien saaminen, joihin pitää erityisesti panostaa maakuntasuunnitelman vision saavuttamiseksi. Kainuun maakuntaohjelmassa 2022-2025 ja sen toimeenpanosuunnitelmassa näille on määritelty yleistavoitteet, kehittämistavoitteet ja toimenpiteet:

Osaavan työvoiman yleistavoite: Kainuu saa osaavaa ja Kainuuseen asettuvaa työvoimaa työmarkkinoiden tarpeiden mukaisesti. Vuoteen 2025 mennessä työvoimapula ja rekrytointiongelmien määrä ovat vähentyneet vuoden 2021 tasosta. Avoimena olevien työpaikkojen kestossa saavutetaan valtakunnan keskiarvo. KAO:sta ja KAMK:sta valmistuneista opiskelijoista 70 % työllistyy Kainuuseen. Yksikään teollinen tai palvelualan investointi ei jää toteutumatta työvoimapulan takia.

Investointien saamisen yleistavoitteet on määritelty elinkeinojen kehittämisen tavoitteissa: Kainuun alue-BKT kasvaa koko maan kasvua nopeammin, vientiä harjoittavien kasvuyritysten määrä lisääntyy, viennin volyymi, tuotannon jalostusarvo, työn tuottavuus, tutkimus- ja kehittämistoiminnan menot sekä yksityisen sektorin työpaikkojen määrä kasvavat vuosina 2022–2025 vuoden 2021 tilanteeseen verrattuna. Kainuun yksityinen (kaikki toimialat), julkinen ja kolmas sektori onnistuvat digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä. Siirtymä tuo uusia yrityksiä ja liiketoimintaa. Kainuun resilienssi (kyky toipua äkillisistä muutoksista) vahvistuu. Vuoteen 2025 mennessä Kainuussa toteutuu yhteisarvoltaan noin 2,2 miljardin euron teolliset ja palvelualan investoinnit.

Saavutettavuuden yleistavoitteena on: Kainuuseen pääsee nopeasti ja sujuvasti eri liikennemuodoilla. Alueella on helppoa ja turvallista liikkua ja Kainuussa on sujuvat matkaketjut. Liikenneväylien kunto ja palvelutaso vastaavat alueen tarpeita. Liikenteen vihreä siirtymä etenee aluetaloudellisesti kestäväällä tavalla. Kainuu on tietoliikenteellisesti hyvin saavutettavissa ja koko maakunnassa on kattavat, nopeudeltaan eri toimijoiden tarpeita vastaavat ja luotettavat tietoliikenneyhteydet. Kansainvälisten matkailijoiden määrän kasvuun ja alueen omiin tarpeisiin perustuen kokonaismatka-aika Kainuu-Helsinki välillä on enintään 3 tuntia nopeimmalla kulkuyhteydellä. Kainuuseen vakiintuu markkinaehtoinen lentoliikenne, jonka matkustajamäärä vuonna 2025 on vähintään 90 000. Kajaanin ja Helsingin välinen matka-aika junalla lyhenee. Kainuun hyvä saavutettavuus parantaa osaavan työvoiman saatavuutta, monipaikkaisuutta ja väestön hyvinvointia.

Kainuun vetovoimaisuutta tulee vahvistaa saavutettavuuden, kilpailukyvyn, kehittämisen, osaamisen ja asuinpaikan viihtyvyyden kautta. Hyvä saavutettavuus, elinvoimaiset kuntakeskukset ja taajamat ovat erityisen tärkeitä alueen tasapuoliselle ja tasapainoiselle kehitykselle sekä väestön hyvinvoinnille. Kainuun luonnonvaroja tulee hyödyntää monipuolisesti ja kestävästi.

Kainuun maakuntasuunnitelma ja -ohjelma uudistetaan vuoden 2025 aikana.

Riskien arviointi tavoitteiden asettamisessa

Taloussuunnitteluprosessi tulee kytkeä osaksi riskienarviointia. Talousarvion laadinnan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa kuntayhtymän tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien

hallitsemiseksi. Asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavien tapahtumien tunnistamisen ja arvioinnin tulee siten olla osa tavoitteiden asettamista. Tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toteutettavat toimenpiteet, joiden tuloksellisuutta hallituksen sekä lauta- ja johtokuntien tulee seurata ja arvioida luotettavaan tietoon perustuen riittävän ajantasaisesti.

Kainuun liitto on tehnyt hallintoviranomaisen ohjeistuksen mukaisesti välittävän viranomaisen tehtäviin liittyvän riskiarvioinnin ja sen mukainen riskien realisoitumisen estäminen huomioidaan Kainuun liiton välittävän viranomaisen toiminnassa.

Talousarviossa kuvataan, miten taloussuunnitteluprosessi on kytketty osaksi riskienhallintaa, toimintaa ja taloutta uhkaavat keskeisimmät riskit ja niiden hallintakeinot osana yleisperusteluja tai omassa luvussaan.

Maakuntahallitus on valtuuttanut liiton viraston hankkimaan Kainuun liiton toimintaa koskevan kokonaisvaltaisen riskien arvioinnin. Hankinta aloitetaan jo vuoden 2024 aikana, arviointi tehdään toimintavuonna 2025.

2.5 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion laadinnan yleiset periaatteet

Kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntalain 13 luvun 110 §:ää sovelletaan myös kuntayhtymiin ja näin ollen myös 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Talousarvion rakenne

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumistalouksessa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten,

kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosasta ilmenee koko Kainuun liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosa on lisäksi esitetty vastuualueittain: elinkeinot ja aluekehitys, alueidenkäyttö ja hallintopalvelut. Vastuualueiden tuloslaskelmat on esitetty talousarviokirjan luvussa 5. Lisäksi on esitetty erikseen luottamushenkilöhallinto, projektit ja tekninen tuki (jotka eivät ole varsinaisia vastuualueita).

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma on kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa esitetään investointeja koskevat tavoitteet, hankkeiden kustannusarviot ja niiden jaksottuminen investointimenoina suunnitteluvuosille sekä investointiin saatavat rahoitusosuudet ja muut tulot. Kainuun liitto ei ole varautunut talousarviossa investointeihin.

Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat.

Jäsenkuntien maksuosuudet

Toiminta rahoitetaan pääosin jäsenkuntien maksuosuuksilla perussopimuksen mukaisten tehtävien suorittamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Maksuosuustaulukko esitetään luvussa 6.

Talousarvion sitovuus

Kainuun liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelman osalta on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset painopisteet sekä niiden toteuttamiseksi eri vastuualueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit.

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 13 luvun 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet.

Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulorahoituksen 2 669 463 euron osalta.

Arvioitaessa talousarviota vastuualueittain/kululajeittain tulee kiinnittää huomiota siihen, että osa kuluista on kirjattu keskitetysti ainoastaan hallintopalvelut vastuualueelle, esimerkiksi toimitilavuokrat, laiteleasingmaksut, sähkö, toimistotarvikkeet ja siivoukset.

Esitetty vähäinen käyttöomaisuuden osto, joka sisältää pienempiä laitteistoja ja muuta toimiston tarvitsemaa teknistä kalustoa, hankitaan käyttötaloudella. Näin ollen ei ole erillistä investointiosaa.

Rahoitusosasta ilmenee, että mahdolliset yllättävät investoinnit katetaan vuosikatteella, jonka johdosta investointien osalta lainanottotarvetta ei Kainuun liitolla toistaiseksi ole.

Talousarvion seuranta

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsauksissa, maakuntahallitukselle kuukausittain raportoitavilla talouskatsauksilla ja johtoryhmän kokouksissa.

Tilivelvolliset

Vastuualuejohtajat ja maakuntajohtaja ovat tilivelvollisia ja vastaavat toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta, tuloksen seurannasta ja sen raportoinnista.

3 TALOUSARVIO VUODELLE 2025

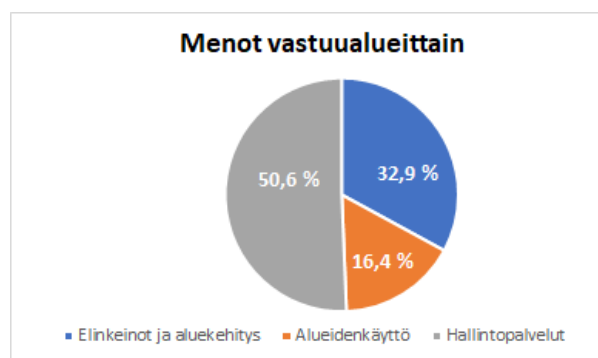
Vuoden 2025 kuntien jäsenmaksuosuuksiin esitetään 2 %:n muutosta vuoden 2024 tasoon verrattuna. Kuntien jäsenmaksuosuudet ovat yhteensä 2 669 463 euroa.

Tämän lisäksi esitetään 80 000 euron määrärahavarausta Kainuun kuntien (pois lukien Kajaani) ja Kainuun liiton yhteistä ICT-henkilöresurssointia varten. Tähän liittyen on neuvoteltu kuntien kanssa erillisrahoituksesta ja on laadittu sopimus kustannusten jakamiseksi kuntien kesken jo vuodelle 2023. Summa on sovittu tarkennettavan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Nyt esitetään talousraamineuvottelun perusteella, että määrärahavaraus pysyy entisellään 80 000 eurossa.

Vuoden 2025 talousarvion toimintatuotot ovat yhteensä 3 731 653 euroa, mikä on 141 715 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Toimintakulut ovat yhteensä 3 731 653 euroa, mikä on 141 715 euroa enemmän kuin vuonna 2024. Vuoden 2025 talousarviossa tavoitellaan nollatulosta.

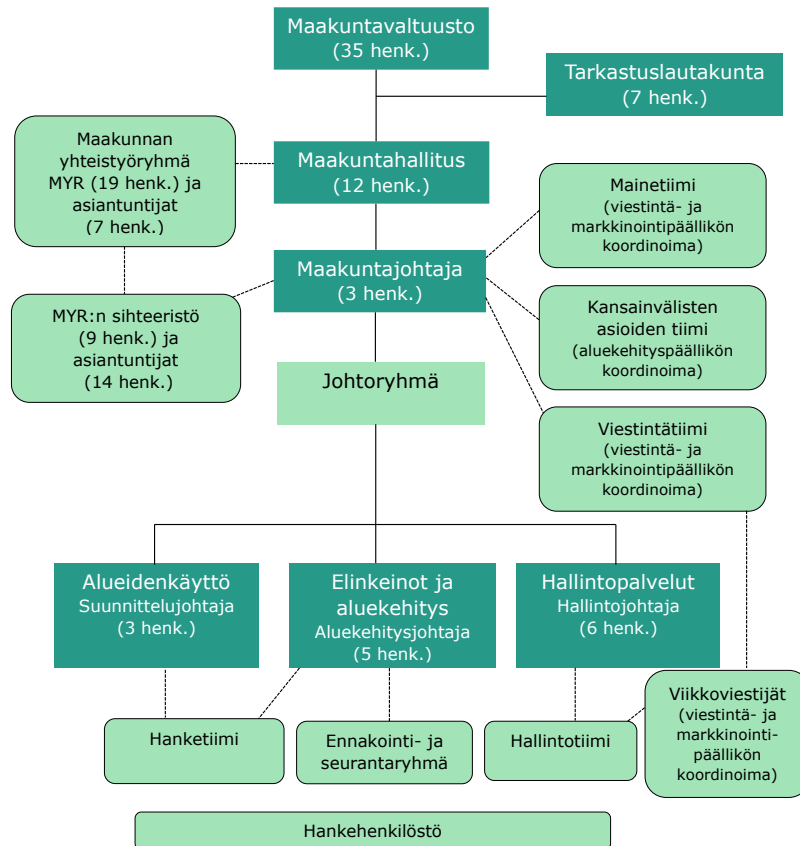
Maakuntavaltuusto on päättänyt päätöksellään 17.06.2019 § 15 KaiCell Fibers Oy:n lainan muuttamisesta osakkeiksi. Kainuun liiton myöntämä laina perustui maakuntavaltuuston 30.11.2015 kokouksessa hyväksymään maakuntahallituksen esitykseen yhtiön perustamisesta, Kainuun liiton osallistumisesta yhtiöön ja Kainuun liiton 400 000 euron rahoituksesta vuodelle 2016. Yhtiölle myönnetty vaihtovelkakirjalaina on muutettu vuonna 2017 pääomalainaksi. KaiCell Fibers Oy:n laina on muutettu maakuntavaltuuston 17.06.2019 § 15 tekemän valtuutuspäätöksen myötä osakkeiksi. Vuonna 2020 Kainuun liitto on osallistunut yhtiön suunnattuun osakeantiin, mikä toteutettiin kahdessa vaiheessa 2020 ja 2022. Kainuun liitto merkitsi yhteensä 60 000 kpl yhtiön osakkeita. Kainuun liiton omistus KaiCell Fibers Oy:stä on ollut 748 655 kpl osaketta (12,48 %). Yhtiön ympäristölupa sai lainvoiman vuonna 2024.

Käyttötalouden yhteenveto

Kuva 4. Menot vastuualueittain, %

Kainuun liiton organisaatiokaavio

Kuva 5. Kainuun liiton organisaatiokaavio

3.1 TEHTÄVÄT JA TOIMINNAN PAINOPISTEET SEKÄ MITTARIT 2024

3.1.1 ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS -VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2025

Tehtäväalueelle on jaettu elinkeinot ja aluekehitys- vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat.

Vastuualueen tehtävät

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen perustehtävää määrittää aluekehityslainsäädäntö ja perustehtäviä ovat maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman laatiminen sekä niiden toteuttamisen koordinointi sekä seuranta ja ennakointi. Vastuualueella kuuluu laatia maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU), jonka maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) hyväksyy, sekä koordinoita maakunnan ja valtioneuvoston vuosittaista aluekehityskeskusteluprosessia. Toimintaympäristön muutosten ennakointi, arviointi ja seuranta eli ajantasaisen tilannekuvan ylläpitäminen on aluekehittämisen ja tiedolla johtamisen perusta ja sen myötä elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä. Aluekehityslakiin perustuvat myös kansallisen ja EU:n alue- ja koheesipolitiikan suunnittelu, toteuttamisen koordinointi sekä EAKR-, JTF- kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävän viranomaisen tehtävät Kainuussa, jotka myös kuuluvat

elinkeinot ja aluekehitys- vastuualueelle. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja alueiden välisestä yhteistyöstä EU:n alueella ja NSPA-verkostossa (Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoiset harvaan asutut alueet).

Maakuntaohjelmaa toteutetaan 1) rahoittamalla ohjelman mukaisia vaikuttavia, EU-osarahoitteisia ja kansallisesti rahoitettuja hankkeita, 2) toteuttamalla hankkeita itse tai osallistumalla toteuttajakumppanina niihin sekä 3) toteuttamalla Kainuun omia ja yhdessä muiden alueiden kanssa tehtäviä edunajamistoimenpiteitä.

Alueelle kohdennettujen rakennerahastovarojen hankkeistamisen ohella edistetään voimakkaammin EU:n erillisohjelmien (erityisesti Horisontti Eurooppa) rahoitusten saamista Kainuuseen. Kainuun liitto vastaa maakunnan yhteistyöryhmän MYR:n ja sen sihteeristön asioiden valmistelusta ja hyvästä toimivuudesta. Tätä kautta edunvalvonta ja muiden ohjelmien sekä rahoitusinstrumenttien yhteensovittaminen ja rahoittajien yhteistyö on joustavasti mahdollista.

Maakunnallista elinkeinopolitiikkaa toteutetaan sidosryhmäyhteistyönä. Vuorovaikutusta kuntien elinkeinotoiminnan, yritysten ja kolmannen sektorin kesken tiivistetään. Keskeisiä vuorovaikutusfoorumeita ovat Kainuun liiton koordinoimat kärkitoimialojen (kaivannaisala, matkailu, teknologiateollisuus sekä metsäklusteri) klusteriryhmät, osaamisen ja ennakkoinnin (koulutusasiain neuvottelukunta ja ennakointi- ja seurantar ryhmä) asiantuntijaryhmät, ilmasto- ja ympäristöasiainneuvottelukunta sekä Kainuun yrittäjien koordinoima Business-Kainuu -verkosto. Kuntakierroksilla ja kuntajohtaja-kokouksissa käsitellään Kainuun liiton, Kainuun ELY:n ja kuntien elinkeinopolitiikan linjauksia, yhteistyön kehittämistarpeita sekä erilaisia ajankohtaisia asioita.

Maakuntaohjelmassa 2022-2025 kärkitoimialojen rinnalle erityisten kehittämistoimenpiteiden kohteeksi on nostettu sosiaali- ja terveysala ja määritelty tavoitteet sen kehittämiseksi Kainuussa.

Hyvinvointialueen koordinoimaksi siirtynyt alueellinen nuorisovaltuusto toimii edelleen Kainuun liiton vapaaehtoisena vaikuttamiselimenä. Myös sitä kautta tullaan hakemaan nuorten näkemystä ja osallisuutta alueen kehittämiseen.

Elinkeinojen ja aluekehittämisen toiminnasta tiedotetaan maakunnan sisällä ja ulkopuolelle aktiivisesti ja monipuolisesti eri kanavia käyttäen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 laatiminen

Valmistellaan Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 sisältöjä ohjelman laatimisen aikataulun ja työohjelman mukaisesti. Ohjelman ja suunnitelman strategisuutta ja ohjausvaikutusta vahvistetaan Kainuun liiton strategian tavoitteiden mukaisesti.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 laatiminen	Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 strategisuuden ja ohjausvaikutuksen vahvistaminen.	Kainuun maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 valmistelu etenee aikataulussa

Taulukko 1. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; maakuntasuunnitelman 2045 ja -ohjelman 2026–2029 laatiminen

Investointien saamisen vauhdittaminen

Kainuun investointistrategian toteutus etenee tuloksellisesti, laajassa yhteistyössä niin, että alueen strategiset toimijat ovat sitoutuneita toteutukseen ja heillä on selkeät roolit ja vastuut.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun investointistrategian toteutus	Investointistrategian toteutus tuloksellista. Toimijoiden vastuut, roolit ja kumppanuudet toimivat ja tukevat tuloksellisuutta.	Kainuun investointistrategian koordinaatiohanke saavuttaa vuoden 2025 tavoitteet. Kainuun liiton rooli investointien edistämässä ja yhteistyössä on organisoitu.

Taulukko 2. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; investointien saamisen vauhdittaminen

Klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Tehostetaan Kainuun liiton strategian 2024-2029 mukaisesti klusteriyhteistyötä Kainuun kärkielinkeinojen (matkailu, kaivos- ja kemianteollisuus, biotalous ja teknologiateollisuus) sekä hyvinvointi- ja osaavan työvoiman saatavuuden yhteistyön kehittämisessä. Matkailun yhteistyötä ja kansainvälistä markkinointia kehitetään vuonna 2024 valmistuvan Kainuun matkailustrategian linjausten mukaisesti.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Klusteri- ja toimialayhteistyön tehostaminen	Klusteri- ja toimialayhteistyön tuloksellisuus ja strategisuus.	Uudet yhteistyöryhmät (hyvinvointiala, osaava työvoima, matkailu) toimivat tuloksellisesti. Kainuun liiton koordinoimien klusteriryhmien toiminnan strategisuus vahvistuu.

Taulukko 3. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; klusterikehittämisen ja toimialayhteistyön tehostaminen

Rahoitetaan vaikuttavasti maakuntaohjelmaa toteuttavia hankkeita

Rahoitetaan Kainuun maakuntaohjelman tavoitteiden mukaisia ja Kainuun tilannekuvan edellyttämiä tuloksellisia ja vaikuttavia hankkeita. Tiivistetään välittävän viranomaisen yhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liittojen sekä alueen ELY-keskusten kanssa. Toteutetaan hakijoita niin, että saadaan vaikuttavia ohjelmien mukaisia hankkeita sekä uusia hanketoimijoita rahoituksen piiriin.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
EAKR, JTF ja kansallisen aluekehitysrahoituksen kohdentaminen vaikuttaviin hankkeisiin. Rahoitetaan uusia hanketoimijoita.	Toteutetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa onnistuneita JTF-, EAKR- ja kansallisen rahoituksen rahoitushakuja sekä rahoitetaan vaikuttavia ohjelman mukaisia hankkeita.	Kainuun liiton JTF ja EAKR haut käytettävissä olevan rahoituksen mukaan sekä vaikuttavat rahoitetut JTF-, EAKR- ja kansallisen rahoituksen hankkeet.

Taulukko 4. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; maakuntaohjelmaa vaikuttavasti toteuttavien hankkeiden rahoittaminen

EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen hallinnointi

Kainuun liitto toimii työ- ja elinkeinoministeriön mandaatilla Kainuuseen kohdennetun EU:n aluekehitysrahoituksen (EAKR ja JTF) sekä kansallisen aluekehitysrahoituksen välittävänä viranomaisena.

Kainuu saa rahoitusta Uudistuva ja Osaava Suomi 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta (EU ja valtio yhteensä) EAKR-rahoitusta 60,3 milj. euroa sekä ESR-rahoitusta 36,9 milj. euroa ja JTF (oikeudenmukainen siirtymä) -rahoitusta 14,9 milj. euroa. Lisäksi ohjelmassa edellytetään muuta julkista (laskennallista kuntarahoitusta) rahoitusta 13,8 milj. euroa.

Kainuuseen kohdennetusta EAKR- ja JTF-rahoituksen jaosta Kainuun maakunnan yhteistyöryhmä on tehnyt alueellisen rahoituspäätöksen (EU + valtio myöntämisvaltuudet) Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen välillä. Kainuun EAKR ja JTF rahoituskehys, joka jakaantuu karkeasti puoleksi Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan ELYn välillä muodostuu seuraavasti: EAKR + valtio 17,707 milj. euroa vuosille 2025-2026 sekä JTF-rahoitus vuosille 2025-2026 yhteensä 1,867 milj. euroa.

3.1.2 ALUEIDENKÄYTÖN VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2025

Tehtäväalueelle on jaettu alueidenkäytön vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat.

Vastuualueen tehtävät

Alueidenkäytön lakisääteisiin (mm. maankäyttö- ja rakennuslaki, 01.01.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki) tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoitus, maakuntakaavojen ajan tasalla pitäminen ja maakuntakaavoituksen kehittäminen. Lisäksi tehtäviin kuuluvat maakuntakaavoituksen edellyttämä alueidenkäytön, alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seuranta. Alueidenkäyttö edistää saavutettavuutta sekä vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamisesta ja suunnitelman yhteensovittamisesta maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Saavutettavuuteen ja liikennejärjestelmätyöhön kuuluu keskeisenä osana yhteistyö eri tahojen kanssa ja vaikuttaminen liikennejärjestelmää koskevaan päätöksentekoon.

Alueidenkäytön tehtäväalueeseen kuuluvat myös luonnonvarojen kestävää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyön edistäminen sekä suunnittelun yhteensovittaminen maakunnan muun suunnittelun kanssa.

Alueidenkäytön tehtäväalana ovat muun muassa maankäyttö, aluerakenne, energia, liikenne, luonnonvarat, ympäristö ja vaikutusten arviointi sekä näiden toimialavastuu asiantuntemuksen, lausuntojen, yhteistyön ja edunvalvonnan kautta. Alueidenkäyttö vastaa toimialaansa kuuluvista kansainvälisistä tehtävistä ja erityisesti Pohjois-Suomen, -Ruotsin ja -Norjan alueiden liikenne- ja logistiikka-asioihin liittyvästä yhteistyöstä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Suunnittelu

Suunnittelun painopisteenä on Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman uudistamisen valmistelu hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2025 ja maakuntasuunnitelman ja -ohjelman valmistelu alueidenkäytön toimialavastuiden osalta. Lisäksi arvioidaan maakuntakaavoituksen ajantasaisuutta ja varaudutaan mm. lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten tuomiin tarpeisiin maakuntakaavoituksessa. Käynnistetään käytettävissä olevien resurssien salliessa maakuntakaavoituksen jatkovaiheissa tarvittavien erillisselvitysten laatiminen. Osallistutaan aktiivisesti alueidenkäytön suunnittelua koskevien säädösten valmisteluun, jotka hallitusohjelman mukaisesti uudistetaan 2023–2025 aikana.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kansainvälinen, valtakunnallinen, suuraluekohtainen ja maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnittelu	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelu hyväksymiskäsittelyyn. Osallistuminen aktiivisesti maakuntasuunnitelman ja -ohjelman valmisteluun Alueidenkäytön toimialavastuiden osalta.	Toteutuu / ei toteudu suunnitellusti
Maakuntakaavoitus	Maakuntakaavan ajantasaisuuden arviointi. Käytettävissä olevien resurssien puitteissa maakuntakaavoituksessa tarvittavien erillisselvitysten laatiminen.	Toteutuu / ei toteudu asetettujen tavoitteiden mukaisesti

Taulukko 5. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; suunnittelu

Toimeenpano

Toimeenpanoa ovat maakuntakaavan ja liikennejärjestelmäsuunnittelun toteutumisen seuranta, erilaiset toteutumista edistävät liiton toimenpiteet (lausunnot) sekä toteutumista palvelevat hankkeet. Tärkeää on myös tiedon jakaminen maakuntakaavan osallisille sekä muille keskeisille tahoille. Yhteistyöllä ja edunajamisella keskitytään edistämään Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden paranemista sekä matka- ja kuljetusketjujen sujuvuutta sekä muita maakuntavaltuuston ja -hallituksen asettamia maakunnan ja aluesuunnittelun tavoitteita. Päämäärien saavuttamiseksi yhteistyötä tehdään niin alueellisella, ylimaakunnallisella, valtakunnallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Keskeisiä liikennejärjestelmätöiden yhteistyömuotoja ovat:

- Kainuun maakunnallinen liikennejärjestelmätyö (ml. liikennejärjestelmätyöryhmän toiminta)
- Itäisen ja Pohjois-Suomen maakuntien ylimaakunnallinen liikennejärjestelmäyhteistyö
- Viitoskäytäväyhteistyö (vt 5/Savon rata) sekä vt 6 Niika-yhteistyö, vt 22 OuKa/Tervantie ry -yhteistyö
- Yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa
- Barentsin alueellinen liikennetyöryhmä
- Tehtävää palveleviin hankkeisiin osallistuminen

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Maakuntakaavoituksen kehittäminen sekä maakuntakaavan toteutuksen seuranta ja edistäminen	<p>Sidosryhmäyhteistyö ja osallistuminen aluesuunnittelun, ympäristön ja uusiutuvan energian verkostoihin ja hankkeisiin</p> <p>Lausuntojen antaminen määräajassa</p> <p>Vastuualueen paikkatietotyö, viestintä ja vaikutusten arviointi sekä niiden kehittäminen</p> <p>Aluesuunnittelua ohjaavien lainsäädäntöuudistusten seuranta ja siihen vaikuttaminen</p> <p>Erillisselvitysten laatiminen omana työnä tai asiantuntijapalveluiden hankinta ja ohjaaminen</p>	Toteutuu/ ei toteudu

Taulukko 6. Alueidenkäytön vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; toimeenpano

3.1.3 HALLINTOPALVELUJEN VASTUUALUE

Vastuualueen määrärahat ja toiminta vuonna 2025

Tehtäväalueelle on jaettu hallintopalvelujen vastuualueen toiminnan edellyttämät määrärahat. Hallintopalvelujen vastuualueen määrärahoihin sisältyy hallinnon ja viestinnän (markkinoinnin) lisäksi Kainuun liiton yleiskuluja, kuten Kainuun liiton luottamushenkilöhallinto, toimitilojen vuokrat ja muut kiinteistökulut, ICT- ja TAHE-palvelujen kuluja, työterveyshuollon ja muun henkilöstöhallinnon yleiskulut.

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalvelut keskittyvät vastuualueiden ja hallinnon tukipalvelujen järjestämiseen, joihin sisältyy luottamushenkilöhallinto ja viraston toimintaedellytykset. Hallintopalvelujen vastuualueen palvelut varmistavat viraston toiminnan sujuvuuden monenlaisten tehtävien osalta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut Kainuun liitto ostaa Monetra Oulu Oy:ltä ja ICT-palvelut Atea Finland Oy:ltä. Talouden suunnittelu ja seuranta hoidetaan Kainuun liitossa. Talousarvio- ja tilinpäätöskirjojen valmistelu ja loppuun työstäminen hoidetaan hallintopalvelujen vastuualueella.

Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan asiakirja- ja kokoushallinta, kirjaamotoiminta ja arkistointi sekä matka- ja majoitusvaraukset. Vuonna 2022 Kainuun liitto otti käyttöön Dynasty 10 asianhallintajärjestelmän asian- ja kokoushallinnan tehtävien hoitamista varten ja lokakuussa 2023 on tehty asianhallintajärjestelmän versionpäivitys (käytössä versio 10.3). Kesällä 2023 on otettu käyttöön sähköinen allekirjoitus osana Dynasty 10 järjestelmää. Loppuvuodesta 2023 otettiin käyttöön Dynasty 10 sähköisen kokouksen toiminnot tarkastuslautakunnan osalta ja vuoden 2024 alussa maakuntahallituksen osalta sekä kesäkuussa 2024 maakuntavaltuuston osalta. Vuoden 2025 aikana mahdollisesti sähköiseen arkistointiin liittyvien prosessien eteenpäin vieminen tulee ajankohtaiseksi (riippuu lainsäädännön muutosten etenemisestä). Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan juridiset sopimusasiat ja hankinta-asiat sekä viraston toimitila-

asiat. Lisäksi tietosuoja- ja tietoturvaan liittyvät asiat kuuluvat ICT-asioiden ohessa hallintopalvelujen vastuualueelle. Lisäksi hallintopalvelujen vastuualueen tehtäviin kuuluvat Kainuun liiton perusviestintä ja -markkinointi. Hallintopalvelujen vastuualueella hoidetaan myös hankerahoituksiin liittyvät maksatukset ja muut näihin liittyvät tehtävät.

Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
ICT-palvelujen kehittäminen	Kainuun kuntien ja Kainuun liiton yhteisen tietohallintopäällikön koordinoimana ICT-palvelujen laadun varmistaminen ja kehittäminen sekä edunvalvonta	Loppukäyttäjien tyytyväisyys palvelujen laatuun Palveluja kehitetty
Sähköiset asiointipalvelut	Kehitetään Kainuun liiton sähköisiä asiointipalveluja	Sähköisiä asiointipalveluja otettu käyttöön tai ainakin kehittämisprosesseja viety eteenpäin
Asianhallintaprosessin sähköistäminen	Kehitetään edelleen Kainuun liiton sähköisiä asianhallintaprosesseja Sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistelu	Asianhallintaprosessien sähköistäminen edennyt lainsäädännön ja muiden ohjeistusten mukaisesti Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoon liittyviä prosesseja valmisteltu/kartoitettu
Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen kehittäminen	Kartoitetaan yhdessä Monetran kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen kehittämistä tai selvitetään mahdollisia vaihtoehtoisia toimintatapoja	Tarpeita palvelevia prosesseja viety eteenpäin

Taulukko 7. Hallintopalvelujen vastuualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; yleis-, talous- ja henkilöstöhallinto

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilötoimielimet sekä niiden kokoonpano ja toimikausi perustuu Kainuun liiton perussopimukseen. Maakuntavaltuusto koostuu jäsenkuntien valtuutetuista ja maakuntavaltuusto käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Muita toimielimiä ovat maakuntahallitus, maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ja sen sihteeristö (MYRS) sekä tarkastuslautakunta.

Hallintopalvelujen vastuualue vastaa toimielinten toimivista kokousprosesseista sekä päätösten täytäntöönpanosta. Luottamushenkilöpalvelut pyritään tarjoamaan tehokkaina ja sujuvina.

Kevään 2025 kuntavaalien jälkeen maakuntavaltuuston uudet varsinaiset jäsenet aloittavat toimikautensa kesällä 2025 (järjestäytymiskokous syyskuussa 2025). Järjestäytymiskokouksessa ja myöhemmin syksyn aikana nimetään muiden Kainuun

liiton toimielinten jäsenet (esim. maakuntahallitus, tarkastuslautakunta, maakunnan yhteistyöryhmä).

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kokoushallinnan sujuvoittaminen edelleen	Sähköisen kokouksen käyttöönottoa laajennettu ja syvennetty	Sähköisen kokouksen käyttöönottoa laajennettu ja syvennetty
Sujuvat hakumene- telmät/sähköinen asiointipalvelu	Luottamushenkilöiden matka- laskujen tekemisen, ansion- menetysten hakemisen yms. sujuvoittaminen (hallintosään- nön päivittämisen myötä)	Annettu palaute Sähköinen asiointi- palvelu käytössä tarvittavilta osin
Luottamushenkilöiden perehdyttäminen ja perehdytyskoulutusten hankinta (esim. maakuntien liittojen yhteiset koulutukset)	Uudet luottamushenkilöt perehdytetään maakunnan liiton toimintaan (hallinto yms.)	Perehdyttäminen suoritettu ja tarvittavat koulutukset hankittu/toteutettu

Taulukko 8. Hallintopalvelujen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; luottamushenkilöhallinto

Kainuun valmiusfoorumi

Valmiusfoorumi on Kainuussa toimiva alueellisen varautumisen yhteistoimintamalli, jossa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintana. Kainuun valmiusfoorumin vetovastuu on Kainuun liitolla ja puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja. Kainuun hyvinvointialueen vetämänä toimii valmiusfoorumin sihteeristö, joka valmistelee foorumin asiat.

Valmiusfoorumi toimii oman monivuotisen toimintasuunnitelmansa mukaisesti. Valmiusfoorumin yhteistoimintamalli kokoaa yhteen Kainuussa toimivat turvallisuusviranomaiset, kunnat, elinkeinoelämän ja vapaaehtoissektorin.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun alueellinen varautuminen	Kainuun valmiusfoorumin ja sen sihteeristön aktiivinen toiminta	Valmiusharjoitukset, tilaisuudet ja koulutukset Kainuussa
Alueellinen riskiarviointi (valmiusfoorumi)	Kainuun alueellinen riskiarviointi toimii valmiusfoorumin toiminnan suunnittelun perustana	Toimintasuunnitelman valmistuminen ja toimenpiteiden käynnistyminen

Taulukko 9. Hallintopalvelujen vastualueen tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; valmiusfoorumi

lähde: Kainuun kuvapankki

3.1.4 VIESTINTÄ, MARKKINOINTI JA MAINETYÖ

Kainuun liiton viestintä

Vuonna 2025 Kainuun liiton viestinnässä on päivittäistyön lisäksi kolme pääkokonaisuutta: viestinnän infrastruktuurin rakentamisen viimeistely, viestinnän selkeyttäminen (mm. selkeä kieli, esiintymistekniikka- ja saavutettavuusasiat) ja luottamushenkilöyhteistyön ja -viestinnän kehittäminen. Näiden lisäksi tavoitteena on kehittää Kainuun liiton vaikuttavuutta eri sidosryhmissä ja mediassa panostamalla liiton henkilöstön (erityisesti johtoryhmän) asiantuntijaprofiilien rakentamiseen. Tärkeä ulottuvuus viestinnässä on myös nuorten sitouttaminen maakunnalliseen kehitystyöhön. Tätä tavoitteellaan sidosryhmäyhteistyötä kehittämällä ja vaihtoehtoisilla viestintäkokeiluilla.

Viestinnällä on oleellinen rooli uuden luottamushenkilöhallinnon perehdyttämisessä liiton toimintaan ja prosesseihin sekä maakunnan edustamiseen.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Viestinnän infrastruktuurin kehittäminen	Operatiivisen viestinnän puitteet ja käytänteet valmiina	Viestintästrategia sekä sisäisen viestinnän roolitus valmiita
Viestinnän selkeyttäminen	Panostetaan selkeän viestinnän ja saavutettavuuden kehittämiseen koko henkilöstön keskuudessa	Sisäisten koulutusten toteutumiset. Sisäinen kysely ja ulkoinen jatkoseuranta
Kainuun liiton asiantuntijatyön profilointi	Teemalle avoimen henkilöstön tukeminen ja kouluttaminen oman asiantuntijaprofiilin rakentamisessa	Näkyvyys mediassa, julkaisujen määrä, organisaation sisäinen keskustelu
Nuorten sitouttaminen maakuntaan ja maakunnan kehittämiseen	Nuorten saaminen mukaan maakuntaohjelman tekoon	Nuorten määrä Kainuun liiton toimielimissä sekä kohderyhmäkysely
Luottamushenkilöyhteistyön kehittäminen	Erilaisten viestintäkoulutusten järjestäminen uusille luottamushenkilöille	Toteutuneet koulutukset ja sisäinen arviointi

Taulukko 10. Kainuun liiton viestinnän tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit

Markkinointi ja mainetyö

Kainuun liiton markkinointi- ja mainetyössä jatketaan vuonna 2024 nousseiden trendien (maakunnan kulttuuri, positiivisuuden voima ja yhteisöllisyys) edistämistä. Uutena suuntana satsataan erityisesti Kainuu-brändin näkyvyyden kasvattamiseen ja Kainuun liiton brändinäkyvyyden hallittuun kutistamiseen. Tärkeää on myös seurata tulevaisuusrahaston ja yhteistyökumppanuuksien kautta rahoitetun mainetyön vaikuttavuutta ja elinvoimaisuutta. Yhteistyökumppanuuksien painopistettä on siirretty logosponsoroinnista kohti tapahtumatukea. Markkinoinnin ja mainetyön kautta satsataan myös erilaisiin kohdennettuihin kampanjoihin. Tarkoituksena on osallistua esimerkiksi erilaisille rekrytointimessuille, opintomessuille ja muihin tapahtumiin, jotka parhaimmalla tavalla palvelevat maakuntaa ja maakunnan toimijoita. Relevantit kohteet päätetään yhdessä uudistetun maakunnan mainetiimin kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuu - Vapauden valtakunta -brändin kehittäminen	Kainuun liiton oman brändin häivyttäminen mainetyöstä ja maakunnan mainetyön harmonisointi	Kainuu brändin näkyvyyden ja käytön kasvu (analytiikka, yhteisöt, jotka hyödyntävät brändiä)
Kohdennettu ja vaikuttava messutoiminta	Mallin vakiinnuttaminen	Kokemukset messuista, joihin osallistuttu -> sidosryhmähaastattelut
Uudistettu yhteistyökumppanuuden malli	Uudistetun mallin vakiinnuttaminen	Seuranta ja kyselyt
Mainetiimin toiminnan vakiinnuttaminen	Kokousten ja kohdevierailujen vakiinnuttaminen	Kokousten ja vierailukohteiden määrä.
Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukainen projekti- ja AV-tuen myöntäminen	Tuen kohdistaminen Kainuun mainetyön ja aluemarkkinoinnin tavoitteiden mukaisesti	Mainetyötä edistäviin hankkeisiin myönnetyn tuen määrä sekä hankkeiden tuottama ja todentama näkyvyys Kainuulle

Taulukko 11. Mainetyön ja aluemarkkinoinnin tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit

3.1.5 EDUNAJAMINEN JA YHTEISTYÖ

Edunajamisen kärkihankkeet

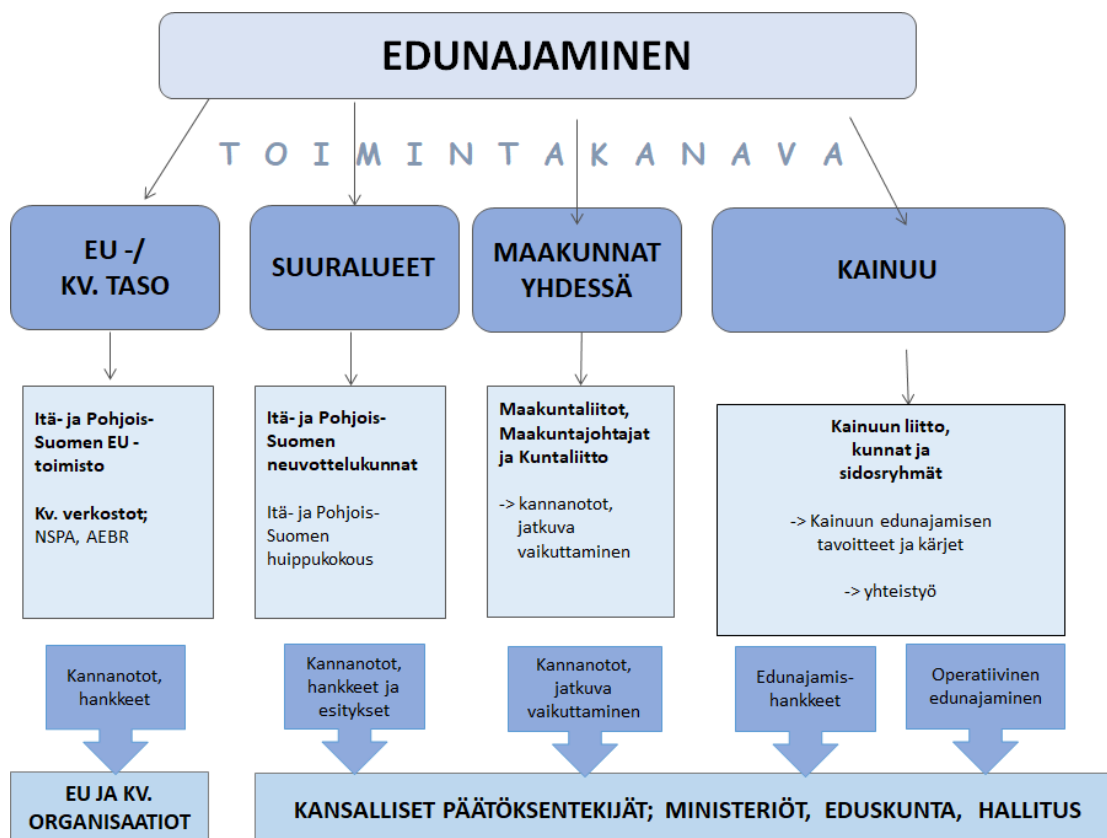
Keskeinen päämäärä Kainuun edunajamisessa on koko maakunnan mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen sekä kunkin kunnan ja alueen omien vahvuuksien tunnistaminen. Edunajamisen tehtäväalue perustuu Kainuun liiton perussopimukseen ja maakuntien keskinäisiin sopimuksiin mm. suuralueyhteistyöstä. Alueellinen yhteistyö on lisäksi aluekehityslainsäädännössä määritelty maakunnan liittojen tehtävä.

Henkilötason yhteyksien luominen ja ylläpitäminen sekä Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen (esimerkiksi media, poliitikot, edunajamisjärjestöt ja johtava virkahenkilöstö) järjestäminen ovat vaikuttamisessa keskeinen toimintamuoto. Yhteydenpitoa EU:n tason päättäjiin ylläpidetään määrätietoisesti.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun tavoitteellinen edunajaminen ja vaikuttaminen	Henkilötason yhteyksien ja Kainuuseen kohdistuvien vaikuttajavierailujen ja henkilökontaktien lisääminen	Vaikuttajavierailujen määrä Kainuuseen Vaikuttajavierailut Brysseliin

Taulukko 12. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; edunajamisen kärkihankkeet

Kuva 6. Edunajamisen toimintamalli ja kohteet

Valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Aluekehityslain (756/2021, 18 §) mukaan maakuntien liitot voivat sopia tehtävien kokoamisesta tai muusta yhteistyöstä asioissa, joissa se on lakisääteisten tehtävien asianmukaisen hoidon kannalta tarpeellista. Laki ei määrittele kiinteitä yhteistyöalueita. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen maakuntien yhteistyö (suuralueet). Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakuntaa muodostavat yhteisen NUTS2-alueen sekä neuvottelukunnan.

Kainuu toimii em. alueiden neuvottelukunnissa ja edistää aktiivisesti Itä- ja Pohjois-Suomen -suuralueen yhteistyötä. Vuosina 2024-2025 Kainuun liitto toimii Pohjoisten harvaanasuttujen alueiden (NSPA) verkoston puheenjohtajana. Liikenneasioissa yhteistyötä tehdään molempien suuralueiden kanssa sekä ylimaakunnallisissa konsortioissa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Maakunnallinen poliittinen edunajaminen	Painopisteenä on vaikuttaa hallituksen ohjelman toteutukseen tukemaan Kainuun sekä yhteistyöalueiden tavoitteita	Toteutuneet hallituksen ja EU:n Kainuulle myönteiset toimenpiteet

Taulukko 13. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; valtakunnallinen ja suuralueyhteistyö

Maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Kainuun maakuntahallituksen (laajennettu kokoonpano) kokouksissa käsitellään ja linjataan Kainuun kannalta keskeisten lainsäädäntöhankkeisiin, budjettipäätöksiin sekä valtakunnallisiin ja EU-tason prosesseihin vaikuttamista. Kainuun liitto antaa tarpeenmukaiset lausunnot ja kannanotot, joiden valmistelussa ollaan tarvittaessa yhteistyössä jäsenkuntien, sidosryhmien ja muiden maakuntien kanssa.

Kainuun liitto päivittäessään Kainuun edunajamisen linjaukset ja kärkihankkeet sekä maakunnalliset liikenneinfratarpeet kuulee jäsenkuntia ja maakunnallisia sidosryhmiä. Edunvalvonta valtakunnan politiikkaan ja lainsäädäntötyöhön toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Kainuun ja koko Oulun vaalipiirin kansanedustajien sekä erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomesta valittujen Euroopan parlamentin jäsenten kanssa. Operatiivista edunajamista toteutetaan mahdollisimman ketterällä toimintamallilla sekä reaktiivisesti että ennakoivasti tarpeen mukaan sekä kuntien että eri järjestöjen ja organisaatioiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Edunajamisen valmistelu ja yhteistyö maakunnassa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien kanssa yhteistyö ja vuorovaikutus operatiivisessa edunajamisessa	Jäsenkuntien ja sidosryhmien palaute onnistumisesta
Kainuun intressien mukainen vaikuttaminen päätöksentekoon	Budjettiesitysten ja investointihankkeiden aktiivinen edistäminen	Myönteiset budjettihankkeet ja rahoitusratkaisut

Taulukko 14. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; maakunnan sisäinen yhteistyö edunajamisessa

Edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Maakuntaohjelma on lakisääteinen aluekehitysohjelma, jota toteutetaan laajan ratkaisukeskeisen kehittämissyhteistyön kautta. Yhteistyötä tehdään maakunnan sisällä, maakuntien välillä sekä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Keskeinen osa vuoden 2025 yhteistyötä on valtioneuvoston kanssa käytävä (ALKE) keskusteluprosessi ja siinä sovittavat toimenpiteet Kainuun kehittämiseksi. Kainuun organisaatiostrategia 2024-2029 määrittää keskeiset kärjet, joihin maakuntaohjelman toteutuksessa kolmen kuukauden tarkastelujaksolla keskitytään. Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmassa 2025-2026 määritellään keskeisiksi isoiksi kehittämisteemoiksi: 1. osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen, 2. investointien edistäminen sekä 3. Kainuun sisäisen ja ulkoisen saavutettavuuden sekä infrastruktuurin

kehittäminen. Kaikkiin näihin kohdennetaan oikein ajoitettuja ja kohdennettuja edunajamisen toimenpiteitä.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Edunajamisen toimintatapojen kehittäminen ja tuloksellinen vaikuttaminen Kainuun kannalta kriittisiin edunajamisen kohteisiin	Oikea-aikainen, oikein kohdennettu ja tuloksellinen vaikuttaminen Kainuun osaavan työvoiman riittävyttä sekä investointien, saavutettavuuden ja infrastruktuurin edistämistä koskevaan päätöksentekoon	Edunajamisen em. teemoihin liittyvissä substanssikohteissa saavutetaan Kainuun kannalta optimaalisia tuloksia

Taulukko 15. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; edunvalvonta maakuntaohjelman toteuttamisessa

Edunvalvonta liikenneasioissa

Maakuntaohjelman lisäksi Kainuun liikennejärjestelmän kehittämistä on linjattu Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmalla.

Liikenneasioiden edunajamisen kärki kohdistuu tulevan Valtion väyläverkon investointiohjelman valmisteluun osallistumiseen ja Kainuun lentoliikenteen jatkuvuuteen vaikuttamiseen. Liikennejärjestelmätyössä muuttunut toimintaympäristön tilanne tulee huomioida ottamalla huomioon erityisesti vientikuljetusten, huoltovarmuuden, sotilaallisen liikkuvuuden ja investointien näkökulmasta. Vähäliikenteisten väylien kuljetusten arvoketjut tulee ottaa huomioon Traficomin analyysimallissa ja laajentaa hankkeiden kannattavuusarviointien perusteita.

Liikennesuunnittelussa ja väylähankkeiden edistämässä tarvitaan vaikuttavaa yhteistyötä ja edunvalvontaa, jota toteutetaan useissa eri yhteistyökokoonpanoissa. Keskeiset foorumit ovat Pohjois-Suomen ja Itä-Suomen neuvottelukunnat; muita yhteistyörakenteita, joissa Kainuu on mukana, ovat mm. Kainuun liikennejärjestelmätyöryhmä (Kainuun liiton koordinoima), Vt 22 Ouka/Tervan tie ry, Viitoskäytäväyhteistyö (Vt 5/Savon rata), Viitostie ry, Vt 6 Niika-yhteistyö, Pohjois-Ruotsin, Pohjois-Norjan ja Pohjois-Suomen alueellinen liikennetyöryhmä, Nopeat itäradat neuvottelukunta ja Itärata-yhteistyö, yhteistyö kuntien, valtion liikennehallinnon (Väylä, Traficom, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) sekä muiden liikennetoimijoiden kanssa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun saavutettavuus	Matka- ja kuljetusketjujen sujuvuus ja toimintavarmuus paranevat	Matkaketjuja ja logistiikkaa koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet
Kainuun ulkoinen saavutettavuus	Kainuun lentoliikenneyhteyksien jatkuminen markkinaehtoisesti tai muulla joustavalla tavalla	Kainuun lentoliikennettä koskevat myönteiset päätökset ja toimenpiteet

Taulukko 16. Edunajamisen ja yhteistyön tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; edunvalvonta liikenneasioissa

3.1.6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Maakunnan liittojen rooli Suomen virallisena aluetason toimijana kansainvälisessä yhteistyössä perustuu siihen, että Suomi on antanut sitoumuksen Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjaan, ja alueellisen itsehallinnon julistukseen. Kainuun liiton toiminta nojaa lainsäädäntöön Lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) ja sieltä tuleviin tehtäviin. Näistä keskeisiä ovat EU-varojen välittävän viranomaisen asema sekä mahdollisuus toimia EU:n alueiden välisen yhteistyön ohjelmien osapuolena. Lisäksi perussopimuksensa mukaan Kainuun liiton tehtävänä on ajaa maakunnan etua myös Euroopan politiikan tasolla. Lisäksi Kainuun liiton kansainvälinen alueyhteistyö perustuu alueiden välisiin sopimuksiin (mm. yhteinen edunvalvonta Brysselissä) ja vakiintuneisiin verkostoihin.

Yhteistyön suunnat

Kainuun liiton keskeiset kansainväliset yhteistyösuunnat ovat Euroopan unioni, eurooppalaiset alueet ja niiden eri verkostot. Erityisesti yhteistyöalueina korostuvat pohjoisten alueiden yhteistyösuunnat; Pohjois-Ruotsi ja Pohjois-Norja, sekä Pohjoiset harvaan asutut alueet eli NSPA.

Kainuun pysyvä edustus Brysselissä hoidetaan Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kautta yhteistyössä seitsemän Itä ja Pohjois-Suomen maakunnan kesken. Kainuun liitto aktivoi kainuulaisten tahojen kansainvälistä toimintaa sekä osallistuu alueiden välisiin verkostoihin ja EU-toimiston ohjaukseen.

Kuva 7. Kainuun liiton kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kainuun liiton edunajamiseen ja aluekehittämiseen liittyy vahva kansainvälinen ulottuvuus. Kainuun liitossa kansainvälisiä tehtäviä ja edunvalvontaa hoidetaan kaikilla vastuualueilla ja toimintaa johtaa maakuntajohtaja. Kansainvälisiin asioihin keskittyvän aluekehityspäällikön vetämänä toimii Kainuun liiton kv-tiimi, joka koordinoi kansainvälisiä tehtäviä liiton sisällä ja tarvittaessa Kainuun eri toimijoiden kesken.

Painopiste Euroopan unionin kysymyksissä vuonna 2025 siirtyy EU:n uuden komission ohjelman mukaiseen edunvalvontaan. Toimiston budjetti säilyy entisellä tasolla. Alue- ja koheesiopolitiikan uudistamisen seuranta ja edunajaminen EU:n ja kansallisella tasolla on keskeinen EU-toimiston työskä. Toisena kohteena ovat EU:n ilmasto-, ympäristö-, liikenne-, energia- ja luontoasiat erityisesti metsäisten alueiden näkökulmasta. Edunajamisen kohteita laajennetaan tarpeen mukaan NATO- ja turvallisuuskysymyksiin. Kainuun liitto edistää kainuulaisten yritysten mahdollisuuksia päästä mukaan NATO:n hankintoihin.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kainuun sekä Itä- ja Pohjois-Suomen tavoitteiden edistäminen EU:n päätöksenteossa	Aktiivinen edunvalvonta erityisesti EU:n koheesiopolitiikkaan ja monivuotiseen budjettiesitykseen liittyen ja lisäksi liikenneverkkojen kehittämisessä, teollisuuspolitiikassa, turvallisuuskysymyksissä, ilmastopolitiikassa, metsäpolitiikassa, TKI-asioissa, digitaalisuudessa, arktisissa kysymyksissä ja maatalouspolitiikassa yhteistyössä EU-toimiston kanssa.	EU:n poliittikkoihin vaikuttamisen kannanotot ja vaikuttamisvierailut; Itä- ja Pohjois-Suomen näkökohtien huomioiminen EU:ssa

Taulukko 17. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; kansainvälisen edunajamisen yhteistyö

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

Kansainvälisiin sopimuksiin perustuvassa yhteistyössä on tapahtunut viime vuosina suuria muutoksia. Ensin koronapandemia, sitten Venäjän Ukrainassa aloittama hyökkäyssota muuttivat perusteellisesti yhteistyön suuntautumista. Maakuntien toimintaa linjaavat erityisesti EU:n, Suomen ulkoministeriön ja TEM:n linjaukset.

Pohjoisten alueiden yhteistyö on jatkunut Suomen, Norjan ja Ruotsin pohjoisten alueiden kesken Barentsin yhteistyön ollessa murroksessa. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto vastaa alueyhteistyön puheenjohtajuudesta vuoden 2024 loppuun; valtiotasolla Suomi, Ruotsi ja Norja ovat jakaneet vetovastuut toistaiseksi, mutta Suomen osalta Barentsin yhteistyö päättyy vuoden 2025 aikana.

Kainuu ja Pohjois-Karjala pääsivät Interreg Aurora -ohjelman varsinaisiksi alueiksi vuoden 2024 alusta. Kainuun liitto jatkaa vuonna 2025 rahoitusmahdollisuuksista tiedottamista ja hanketoimijoiden aktivointia ohjelmärahoituksen hakemiseksi.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Kansainvälisten yhteistyörakenteiden hyödyntäminen	Kv-toiminnan strateginen uudelleen suuntaaminen yhdessä verkostoon kuuluvien kumppaneiden kanssa	Kainuun liiton kv-toiminnan päivitetty strategiset painotukset.

Taulukko 18. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; Kansainvälisiin sopimuksiin perustuva yhteistyö lähialueiden kanssa

EU-tason verkostot

Kainuun liiton viralliseen rooliin kuuluvaa **EU-alueen sisäistä yhteistyötä** tehdään pääsääntöisesti eri **järjestöjen ja verkostojen** kautta.

Kainuun liitto toimii aktiivisesti seuraavissa kansainvälisissä verkostoissa:

- Pohjoiset harvaan asutut alueet (NSPA, Northern Sparsely Populated Areas)
- Euroopan alueiden tutkimus- ja innovaatioverkosto (ERRIN, European Regions' Research and Innovation Network)
- Maa- ja metsätalouteen sekä ruoantuotantoon liittyvä eurooppalainen alueiden verkosto (ERIAFF)
- Eurooppalaisten raja-alueiden liitto (AEBR, Association of European Border Regions)

Kainuun liitto on aktiivisesti mukana **EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuuksissa** (liikunnan ja urheilun TKI-toiminnan ClusSport, Kaivos- ja akkuala sekä vesiala ja bioenergia) sekä yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa eurooppalaisen Vanguard-aloitteen toteutuksessa. Viime mainittu on eurooppalaisten alueiden verkosto, jossa kehitetään yritys- ja tutkimustoiminnan yhteistyötä sekä EU:n rahoitusinstrumentteja tuloksellisemmin tätä yhteistyötä tukevaksi. Kainuun liitto koordinoi biotalouden TKI-toiminnan Berry+ EU:n älykkään erikoistumisen kumppanuutta.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Vaikuttaminen tulevaan EU:n koheesiopolitiikkaan	Osallistuminen v. 2022 käynnistyneeseen OECD:n NSPA-tutkimushankkeeseen ja v. 2024 alkaneeseen itärajan siirtymästrategiahankkeeseen Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa.	Käyttöön saatu uusi tieto hyödynnettäväksi Kainuun edunajamisessa

Taulukko 19. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; EU-tason verkostot

Kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen asema aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli mm. Interreg-ohjelmien toimeenpanossa. Kainuun liitto osallistuu Interreg-ohjelmien toimeenpanoon. Kainuun kannalta keskeisiä ovat Interreg Europe, Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA), Itämeren ohjelma (BSR) sekä Interreg Aurora. Kainuun liiton edustajat osallistuvat ohjelmien kansallisiin neuvoo-antaviin arviointiryhmiin.

Ukrainan jälleenrakentaminen on noussut niin koko EU:n kuin Suomen tasolla merkittäväksi mahdollisuudeksi, johon kainuulaisetkin toimijat ja erityisesti yritykset voivat jatkossa osallistua olosuhteiden salliessa aktiivisten sotatoimien päätyttyä.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Vaikuttaminen kansainvälisten rahoitusohjelmien valmisteluun ja osallistuminen	Mukaanpääsy EU:n uusiin rajat ylittäviin rahoitusohjelmiin, Kainuussa käytettävissä oleviin rahoitusohjelmiin perustuvan	Kainuu pääsee osaksi uusia, valmisteilla olevia kansainvälisiä EU-rahoitusohjelmia.

rahoitusohjelmien toimeenpanoon	ohjelma- ja hankeyhteistyön jatkaminen.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä
Kainuun aseman varmistaminen muuttuneessa toimintaympäristössä ja rahoitustilanteessa	Kainuulaisten hanketoimijoiden aktivointi Interreg Aurora-ohjelmaan, Itä-Suomen raja-alueiden huomiointi EU:n uudistaessa koheesiopolitiikkaansa	Kainuulaisten toimijoiden saama rahoitus Interreg Aurora-ohjelmasta Suomen TSI-hakemuksen (tekninen tuki) pohjalta toteutettava Itärajan siirtymästrategia

Taulukko 20. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; kansainvälisten rahoitusohjelmien toteuttaminen

Kansainväliset hankkeet

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen asema aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli myös Interreg-ohjelmien hanketoteuttajana. Usein Kainuun liiton osallistuminen hankkeisiin on muiden kainuulaistoimijoiden kannalta välttämätöntä. Kainuun liitto verkostoituu ja osallistuu hankevalmisteluun aiheista, jotka tukevat maakuntaohjelman tavoitteita. Liiton talousarvioissa varaudutaan arviomäärärahalta näiden hankkeiden tarvitsemaan omarahoitukseen; rahoituksen toteutuma riippuu ratkaisevasti hankehauissa hyväksytyksi tulleiden hankkeiden määrästä.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Hanketoiminnan aktivoiminen Kainuussa	Kainuulaisten toimijoiden aktivoiminen hyödyntämään EU:n erillisrahoituskanavia mm. tiedotuksellisin keinoin. Yhtenä kanavana tähän toimii Europe Direct.	Kainuuseen saadut hankkeet, rahoitus ja aktiivisten kainuulaisten hanketoteuttajien määrä
Rahoituksen saaneiden kv-hankkeiden toteutus	Aktiivinen osallistuminen Interreg Europe, Interreg NPA ja Interreg Aurora -rahoitteisiin hankkeisiin.	Hankesuunnitelmien ja Kainuu-ohjelman mukaisten tavoitteiden toteutuminen

Taulukko 21. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; kansainväliset hankkeet

Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

Europe Direct -verkosto on EU:n komission ylläpitämä verkosto, jonka päätehtävä on välittää Euroopan valtioiden kansalaisille tietoa EU:sta. Tiedotuspisteitä on EU:n jäsenmaissa yli 400, ja komission viestinnän pääosasto koordinoi niiden toimintaa yhdessä jäsenmaiden edustustojen kanssa. Kainuun liitto on toiminut vuoden 2015 alusta lähtien Europe Direct -verkoston Kainuun tiedotuspisteen isäntäorganisaationa. Europe Direct Kainuun tehtävänä on kansalaisviestintä EU-asioista ja erityisesti EU:n rahoitusohjelmiin liittyvä viestintä. EU-tiedotuspisteet toimivat unionin kaikkien

toimielinten etäpisteinä. Ne täydentävät ja tukevat paikallistasolla komission edustustojen ja parlamentin tiedotustoimistojen työtä.

Eurooppa -tiedotus on EU-toimielinten ja niiden toiminnan ymmärtämisen lisäksi erityisen tärkeää yhteiskunnallisen ja poliittisen keskustelun näkökulmasta osana demokraattista järjestystä, johon Euroopan valtiot ovat sitoutuneet mm. Euroopan ihmisoikeussopimuksen hyväksymisen kautta.

Lisäksi Kainuussa on tarvetta Eurooppa-tiedolle kansainvälisten EU-rahoitusohjelmien hyödyntämiseksi entistä paremmin. Europe Direct -tiedotuspisteet huomioivat kansalaisviestinnän, koulujen osallistamisen ja oppilaitosyhteistyön sekä yhteistyön muiden Euroopan laajuisten verkostojen kanssa.

Toiminnan painopisteet 2025

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Europe Directin tiedotukselliset painopisteet	Uuden komission painopisteet tarkentuvat v. 2025 aikana. (Kainuulle relevantteja mm. vihreä ja digitaalinen siirtymä, kiertotalous, kriittiset mineraalit, TKI-toiminta, investoinnit ja kilpailukyky, turvallisuus, EU:n itärajan huomioiminen)	Julkaistut ajankohtaisartikkelit, somepostaukset ja niiden kattavuus, järjestetyt tilaisuudet ja niihin osallistuneet henkilöt.

Taulukko 22. Kansainvälisen toiminnan tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit; Europe Direct -verkoston edustus Kainuun liitossa

3.1.7 PROJEKTIT

Maakunnan liitoilla on Euroopan alue- ja paikallishallinnon sopimuksen mukainen asema aluetasoa edustavana toimijana. Kainuun liitolla on siten keskeinen rooli myös Interreg-ohjelmien hanketoteuttajana. Usein Kainuun liiton osallistuminen hankkeisiin on muiden kainuulaistoimijoiden kannalta välttämätöntä. Kainuun liitto verkostoituu ja osallistuu hankevalmisteluun aiheista, jotka tukevat Kainuu-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Liiton talousarvioissa varaudutaan arviomäärärahalta näiden hankkeiden tarvitsemaan omarahoitukseen; rahoituksen toteutuma riippuu ratkaisevasti hankehaussa hyväksytyksi tulleiden hankkeiden määrästä.

Kainuun liitto toteuttaa vuonna 2025 itse joko kokonaan tai osatoteuttajana strategisia maakuntaohjelman mukaisia kansainvälisiä ja kansallisia hankkeita elinkeinot ja aluekehitys- sekä alueidenkäyttö -vastuualueilla. Viidestä hankkeesta on olemassa rahoituspäätös ja hankkeiden toteuttaminen jatkuu vuodelta 2024.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa Zero Carbon Infrastructure (ZCI) -hankkeessa etsitään tapoja luoda hiilivapaa liikenneinfrastruktuuri kahdeksalla hankkeeseen osallistuvalla alueella. Hankkeen pääpartnerina toimii County Administrative Board of Kronoberg Ruotsista ja sen toteuttamisaika on 28.02.2023-31.05.2027.

Interreg Europe -ohjelmasta rahoitettavassa Making Culture the No1 ally of European Recovery (CHERRY) -hankkeessa tuetaan kulttuurin ja luovien alojen kykyä selviytyä COVID-kriisin jälkeen. Hankkeen pääpartnerina toimii Friuli Venezia Giulia Autonomous Region Italiasta ja sen toteuttamisaika on 01.03.2023-31.05.2027.

Northern Periphery and Arctic -ohjelmasta rahoitettavassa Literary Tourism Immersive Technology Acceleration (N-Lite) -hankkeessa kehitetään kirjallisuusmatkailua, erityisesti ottamalla käyttöön uusia teknologisia ratkaisuja. Hankkeen pääpartnerina toimii Western Development Commission Irlannista ja sen toteuttamisaika on 01.07.2023-30.06.2026.

Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitettavassa New North – Transport, Logistics and Security of Supply -hankkeessa on tavoitteena vahvistaa alueiden välistä rajat ylittävää yhteistyötä ja luoda pohjaa jatkuvalla yhteistyöllä ja järjestelmällisellä kehityksellä sujuvan, turvallisen, toimivan ja kestävä kehityksen varmistamiseksi rajat ylittävien kuljetusketjujen toiminnan ja saavutettavuuden osalta. Hankkeen pääpartnerina toimii Lapin liitto ja sen toteuttamisaika on 01.09.2023-31.08.2026.

Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella toteutettavassa KAIPPO-hankkeessa (Kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla) on tavoitteena maakuntien, kuntien ja kulttuurialan toimijoiden välisten yhteistyö- ja tuotantomallien edelleen kehittäminen ja juurruttaminen Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Kainuun liitto toimii hankkeen pääpartnerina. Hankkeen toteuttamisaika on 27.11.2023 – 31.12.2025.

Kiertotalousteemaisesta *European Mining Regions Innovation Ecosystems Supporting the Circularity and Resource Efficiency (EMRIE)* -hankkeesta on jätetty rahoitushakemus Interreg Europe -ohjelmaan. Myönteisen rahoituspäätöksen saapuessa hanketta toteutettaisiin täydellä teholla 36 kk, minkä jälkeen se vietäisiin loppuun 12 kk kestävä seurantavaiheen ja 3 kk kestävä sulkemisvaiheen kautta. Hankkeen pääpartnerina toimii portugalilainen Commission for Regional Development and Coordination of the Alentejo.

Biokiertotalouden arvoketjujen kehittämiseen liittyvä *Regional Innovation Intermediaries and Policy Makers for Value Chain Integration (R2I4VC)* -hankkeesta on jätetty rahoitushakemus Interreg Europe -ohjelmaan kesällä 2024. Myönteisen rahoituspäätöksen saapuessa hanketta toteutettaisiin täydellä teholla 36 kk, minkä jälkeen se vietäisiin loppuun 12 kk kestävä seurantavaiheen ja 3 kk kestävä sulkemisvaiheen kautta. Hankkeen pääpartnerina toimii Oulun yliopisto.

KAINUUN LIITON OMAT PROJEKTIT 2025

Kuva 8. Kainuun liiton omat projektit 2025

4 TULOSLASKELMA

KAINUUN LIITTO TALOUSARVIO TP2023, TA2024, TA2025, TS2026, TS2027					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	2 617 261	2 617 121	2 669 463	2 722 852	2 722 852
Tuet ja avustukset	667 735	881 617	945 990	916 143	908 829
Muut toimintatuotot	127 666	91 200	116 200	91 200	93 024
TOIMINTATUOTOT	3 412 662	3 589 938	3 731 653	3 730 195	3 724 705
Henkilöstökulut	-1 782 880	-2 138 895	-2 274 208	-2 315 000	-2 342 600
Palvelujen ostot	-987 591	-1 160 243	-1 151 245	-1 110 045	-1 082 265
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 817	-26 600	-26 000	-26 950	-26 200
Avustukset	-89 396	-105 000	-131 000	-131 000	-131 000
Muut toimintakulut	-136 618	-159 200	-149 200	-147 200	-142 640
TOIMINTAKULUT	-3 026 301	-3 589 938	-3 731 653	-3 730 195	-3 724 705
TOIMINTAKATE	386 361	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	44	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	44	0	0	0	0
VUOSIKATE	386 405	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	386 405	0	0	0	0
Rahastojen lis. (-) tai vähennys	58 201	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	444 607	0	0	0	0

Taulukko 23. Tuloslaskelma

5 TULOSLASKELMAT VASTUUALUEITTAIN

KAINUUN LIITTO YHTEENSÄ					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	2 617 261	2 617 121	2 669 463	2 722 852	2 722 852
Tuet ja avustukset	667 735	881 617	945 990	916 143	908 829
Muut toimintatuotot	127 666	91 200	116 200	91 200	93 024
TOIMINTATUOTOT	3 412 662	3 589 938	3 731 653	3 730 195	3 724 705
Henkilöstökulut	-1 782 880	-2 138 895	-2 274 208	-2 315 000	-2 342 600
Palvelujen ostot	-987 591	-1 160 243	-1 151 245	-1 110 045	-1 082 265
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 817	-26 600	-26 000	-26 950	-26 200
Avustukset	-89 396	-105 000	-131 000	-131 000	-131 000
Muut toimintakulut	-136 618	-159 200	-149 200	-147 200	-142 640
TOIMINTAKULUT	-3 026 301	-3 589 938	-3 731 653	-3 730 195	-3 724 705
TOIMINTAKATE	386 361	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	44	0	0	0	0
Korkokulut	0	0	0	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	44	0	0	0	0
VUOSIKATE	386 405	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	386 405	0	0	0	0
Rahastojen lis. (-) tai vähennys	58 201	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	444 607	0	0	0	0

Taulukko 24. Tuloslaskelma, koko Kainuun liitto

ELINKEINOT JA ALUEKEHITYS					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	132 619	27 000	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	132 619	27 000	0	0	0
Henkilöstökulut	-516 740	-625 292	-536 225	-562 738	-580 844
Palvelujen ostot	-156 484	-248 415	-233 695	-233 481	-224 415
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 347	-2 200	-2 200	-2 200	-2 300
Avustukset	-118	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-11 870	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
TOIMINTAKULUT	-687 559	-880 907	-777 120	-803 419	-812 559
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-554 940	-853 907	-777 120	-803 419	-812 559

Taulukko 25. Tuloslaskelma, elinkeinot ja aluekehityksen -vastuualue

ALUEIDENKÄYTTÖ					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-289 699	-314 259	-341 753	-358 423	-365 640
Palvelujen ostot	-50 922	-107 441	-93 382	-105 891	-96 891
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 844	-4 900	-4 300	-4 300	-4 400
Avustukset	-31	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 097	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
TOIMINTAKULUT	-353 593	-429 900	-442 735	-471 914	-470 231
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-353 593	-429 900	-442 735	-471 914	-470 231

Taulukko 26. Tuloslaskelma, alueidenkäytön vastuualue

HALLINTOPALVELUT					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	121	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	128 678	12 000	12 000	12 000	12 000
Muut toimintatuotot	110 748	91 200	116 200	91 200	93 024
TOIMINTATUOTOT	239 548	103 200	128 200	103 200	105 024
Henkilöstökulut	-645 201	-736 047	-831 708	-867 976	-900 383
Palvelujen ostot	-501 444	-500 480	-487 480	-463 480	-463 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 550	-19 500	-19 500	-20 450	-19 500
Avustukset	-2 224	-5 000	-6 000	-6 000	-6 000
Muut toimintakulut	-113 829	-139 600	-129 600	-127 500	-123 040
TOIMINTAKULUT	-1 281 249	-1 400 627	-1 474 288	-1 485 406	-1 512 793
Rahoitustuotot ja kulut	31	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 041 671	-1 297 427	-1 346 088	-1 382 206	-1 407 769

Taulukko 27. Tuloslaskelma, hallintopalvelujen vastuualue

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	2 617 140	2 617 121	2 669 463	2 772 852	2 772 852
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	3 360	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	2 620 500	2 617 121	2 669 463	2 772 852	2 772 852
Henkilöstökulut	-136 015	-153 120	-172 000	-162 120	-167 120
Palvelujen ostot	-164 327	-146 519	-142 888	-140 026	-141 026
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-410	0	0	0	0
Avustukset	0	-100 000	-125 000	-125 000	-125 000
Muut toimintakulut	-3 860	-9 300	-9 300	-9 400	-9 300
TOIMINTAKULUT	-304 611	-408 939	-449 188	-436 546	-442 446
TILIKAUDEN TULOS	2 315 889	2 208 182	2 220 275	2 336 306	2 330 406

Taulukko 28. Tuloslaskelma, luottamushenkilöhallinto

PROJEKTIT (kansalliset ja kv-hankkeet esim. KAIPPO -kulttuurihanke, Cherry-, ZCI-, N-Lite- ja New North -hankkeet sekä Europe Direct)					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	406 438	750 397	850 933	767 764	756 995
Muut toimintatuotot	13 557	0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	419 996	750 397	850 933	767 764	756 995
Henkilöstökulut	-195 225	-230 957	-322 465	-290 364	-251 779
Palvelujen ostot	-114 414	-144 388	-180 800	-154 167	-143 063
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	0	0	0	0
Avustukset	-28 821	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-2 962	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
TOIMINTAKULUT	-341 449	-377 345	-505 265	-446 531	-396 842
TILIKAUDEN TULOS	78 547	373 052	345 668	321 233	360 153

Taulukko 29. Tuloslaskelma, projektit

Tekninen tuki					
	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset		92 220	83 057	86 379	89 834
Muut toimintatuotot		0	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	0	92 220	83 057	86 379	89 834
Henkilöstökulut		-79 220	-70 057	-73 379	-76 834
Palvelujen ostot		-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		0	0	0	0
Avustukset		0	0	0	0
Muut toimintakulut		0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	0	-92 220	-83 057	-86 379	-89 834
Rahoitustuotot ja kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0

Taulukko 30. Tekninen tuki

6 JÄSENKUNTIEN MAKSUSUUEDET VUONNA 2025

JÄSENKUNTIEN MAKSUSUUSLASKELMA VUODELLE 2025 v. 2023 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA								
Kunta	Asukasluku vuonna 2022	Asukasluku vuonna 2023	Maksuosuus 2022 euroa	Maksuosuus 2023 euroa	Maksuosuus 2024 euroa	Maksuosuus 2025 euroa	Muutos euroa	%:ia koko maksu- osuudesta
Hyrnsalmi	2 094	2 063	80 306	78 563	77 711	78 489	778	2,94 %
Kajaani	36 297	36 513	1 335 402	1 340 349	1 347 026	1 389 174	42 148	52,04 %
Kuhmo	7 755	7 582	293 688	291 187	287 798	288 465	667	10,81 %
Paltamo	3 100	3 037	118 140	116 908	115 045	115 546	501	4,33 %
Puolanka	2 380	2 359	90 970	89 839	88 325	89 751	1 426	3,36 %
Ristijärvi	1 174	1 164	45 101	44 442	43 569	44 287	718	1,66 %
Sotkamo	10 354	10 274	376 186	380 071	384 250	390 885	6 635	14,64 %
Suomussalmi	7 367	7 172	277 328	275 762	273 397	272 866	-531	10,22 %
Yhteensä	70 521	70 164	2 617 121	2 617 121	2 617 121	2 669 463		100 %

Taulukko 31. Jäsenkuntien maksuosuudet

7 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2025

Kainuun liiton henkilöstö sijoittuu kolmelle vastuualueelle, joita ovat elinkeinot ja aluekehitys, alueidenkäyttö ja hallintopalvelut. Kainuun liiton sisäinen työskentely tapahtuu pääosin kolmessa ydinprosessissa. Vastuualueen johtaja toimii alueensa henkilöstön esihenkilönä ja vastaa alueensa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Viestintä- ja markkinointipäällikkö ja aluekehityspäällikkö (kv-asiat) on sijoitettu maakuntajohtajan alaisuuteen. Myös kansainvälisten asioiden assistentti on sijoitettu väliaikaisesti maakuntajohtajan alaisuuteen.

Uusi maakuntajohtaja on aloittanut virassa 01.01.2024.

Kainuun liiton henkilöstön määrä vuoden 2025 alussa on arviolta yhteensä 23-24 henkilöä. Näistä henkilöistä 21 työskentelee toistaiseksi voimassa olevassa virka- tai työsuhteessa. Lisäksi Kainuun liitossa työskentelee henkilöitä määräaikaisissa työsuhteissa (projektihenkilöt, harjoittelijat ja muut määräaikaiset). Maakuntahallitus on linjannut kokouksessaan 22.08.2016 Kainuun liiton lyhyen ja pitkän tähtäimen henkilöstöpolitiikan. Kainuun liitto täyttää avoimeksi tulevat vakanssit omat tarpeensa huomioiden. Edellisvuosien tapaan vuonna 2025 tulee työskentelemään henkilöitä myös määräaikaisissa virka- ja työsuhteissa vakituisten henkilöiden lisäksi.

Tehtävä	Painopiste 2025	Mittari
Henkilöstön työhyvinvoinnin säilyminen hyvällä tasolla/paraneminen	Nostetaan esille työhyvinvointia tukevia toimintoja vastuualueittain ja koko henkilöstön tasolla Työhyvinvointia tukevina toimintoina henkilöstölle tarjotaan edelleen hyvät työterveyspalvelut ja mahdollisuus kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalvelujen sekä lounasedun käyttöön ePassilla, työsuhdepolkupyöräetu	Työhyvinvointiasioden seuranta ja palaute erityisesti kehityskeskusteluissa sekä yleisillä keskusteluilla henkilöstökokouksissa

<p>Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistoimista sopiminen</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn vastausten mukaisten jatkotoimenpiteiden toteuttaminen (kysely toteutettu loppusyksyllä 2024)</p> <p>Työhyvinvointitoimintaan osallistuu aktiivisesti koko henkilöstö. Yhdessä sovitut kehittämistoimet toteutetaan sovituissa aikataulussa.</p> <p>Koko henkilöstön kehittämispäivän toteuttaminen säännöllisesti, seuraavan kerran keväällä 2025</p> <p>Työyhteisön kehittämissuunnitelman toteuttaminen (laadittu loppuvuonna 2024)</p>	<p>Linjatut toimenpiteet toteutuneet/ei toteutuneet</p> <p>Arvioidaan tavoitteiden toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa</p> <p>Kehittämispäivä pidetty</p> <p>Toteutettu</p>
<p>Johtamis- ja toimintaprosessien selkeyttäminen</p>	<p>Kainuun liiton organisaatiostrategia valmistunut syksyllä 2024 (toimintojen priorisointi)</p> <p>Kyseisen organisaatiostrategian jalkauttaminen käytäntöön ja sovittujen prosessien toteutumisen seuranta</p>	<p>Tavoitteiden toteutumisesta arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä, johtoryhmän kokouksissa sekä henkilöstökokouksissa</p>
<p>Vapautuvat virat ja tehtäväjärjestelyt</p>	<p>Toimiva työnjako suhteessa Kainuun liitolle hyväksytyihin tavoitteisiin</p> <p>Työnvaativuuden arvioinnit on toteutettu koko henkilöstön osalta viimeisimmän kerran vuoden 2023 aikana sekä tehdään tarvittaessa tehtävien muuttuessa</p> <p>Vapautuvien virkojen osalta selvitetään tehtävien uudelleenjärjestelytarve ottaen huomioon maakuntaohjelmassa linjatut kehittämispainotukset</p>	<p>Arvioidaan toteutumista henkilöstöraportin yhteydessä sekä kehityskeskustelujen seurannassa</p>

Taulukko 32. Henkilöstösuunnitelman tehtävät, painopisteet 2025 ja mittarit

Henkilöstön jakaantuminen vastuualueille (arvio 01.01.2025 tilanteen perusteella)

Elinkeinot ja aluekehitys: 8 vakituista henkilöä ja 2-3 määräaikaista henkilöä
 Alueidenkäyttö: 4 vakituista henkilöä, ei määräaikaisia henkilöitä
 Hallintopalvelut: 9 vakituista henkilöä, ei määräaikaisia henkilöitä, lisäksi vuoden 2025 aikana rekrytoidaan yksi uusi henkilö hallintopalvelujen vastuualueelle

Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2025

Kuva 9. Henkilöstösuunnitelma vuodelle 2025

8 TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMAVUODET 2026-2027

Tehtävät ja toiminnan painopisteet suunnitelmavuosille

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen keskeinen tehtävä on maakuntaohjelman (ml. älykäs erikoistuminen) toteutus ajantasaisen maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Kaudelle 2025-2026 osuu maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman (TOPSU) laatiminen vuosille 2025-2026 sekä uuden Kainuun ohjelman (maakuntasuunnitelma ja -ohjelma) laatiminen. Vuoden 2025 aikana laaditaan uusi pitkän ajan kehittämistavoitteet linjaava maakunta-suunnitelma sekä sitä toteuttava maakuntaohjelma vuosille 2026-2029. Samassa yhteydessä päivitetään myös Kainuun TKI-toiminnan painotukset linjaava ja aluekehityksen rahoituksia ohjaava älykkään erikoistumisen strategia.

Maakuntaohjelman laatiminen toteutetaan TEM:ltä saadun ohjeistuksen ja aikataulutuksen mukaisesti.

Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualue koordinoi Kainuun tilannekuvatyötä (seuranta ja ennakointi). Toiminnan vuosirytmiiin kuuluu myös valmistautuminen ja osallistuminen valtioneuvoston ja Kainuun aluekehittämisen keskusteluihin sekä keskusteluissa sovittujen toimenpiteiden koordinointi. Elinkeinot ja aluekehitys -vastuualueen toiminnan painopisteenä on myös maakuntaohjelman mukaisten oman tuotannon hankkeiden ja kv-hankkeiden vaikuttava toteutus.

Alueidenkäytön vastuualue

Maakuntakaavatyö

Maakuntavaltuuston vuonna 2023 hyväksymän Kainuun tuulivoimamaakunta-kaavan 2035 tultua voimaan toiminnan painopiste on siirtynyt maakuntakaavoituksen ajantasaisuuden arviointiin. Varaudutaan mm. mahdollisiin lainsäädäntöuudistusten tai toimintaympäristön muutosten (energiaturros) tuomiin tarpeisiin maakuntakaavoituksessa sekä käytettävissä olevien resurssien sallimien maakuntakaavoituksen jatkovaiheissa tarvittavien erillisselvitysten laatimiseen. Maakuntakaavan seurannan perusteella varaudutaan ja käynnistetään tarvittaessa uusi maakuntakaavatyö. Varaudutaan maakuntakaavoituksen lakisääteiseen tietojärjestelmä uudistukseen.

Liikennejärjestelmätyö

Liikennejärjestelmätyön painopisteet suunnittelukaudella keskittyvät maakunnan liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteistyön johtamiseen sekä maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman (2018) uudistamiseen ja yhteensovittamiseen maakunnan muiden suunnitelmien ja valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa.

Hallintopalvelujen vastuualue

Hallintopalvelujen vastuualueella suunnitelmavuosien 2026-2027 tavoitteena on kehittää tukipalvelutoimintoja entistä tehokkaampaan suuntaan mm. hyödyntämällä mahdollisia uusia ohjelmia ja sovelluksia. Hallintopalvelujen tavoitteena on siirtyä kohti paperitonta toimistotyöskentelyä muun muassa sähköisen arkistoinnin myötä. Sähköisten kokousten käyttöä laajennetaan ja syvennetään vuoden 2025 aikana ja suunnitelmavuosina 2026-2027 nämä palvelut ovat jo täysin hyödynnettyinä käytössä. Luottamushenkilöhallintoon liittyviä toimintoja sujuvoitetaan edelleen tarkastelemalla uudenlaisia mahdollisuuksia toimintojen sähköistämiseen. Sähköisen asiointipalvelujen mahdollisuuksia hyödynnetään mahdollisimman paljon. Tavoitteena on saada yleisesti hallintopalvelujen toimintoja sähköistetyiksi mahdollisimman pikaisesti ja laajasti.

Muuta yleistä Kainuun liiton toimintaan liittyvää

KaiCell Fibers Oy

Kainuun liitto tukee Kainuun biotalouden kehittämistä yhdessä useiden yksityisten osakkaiden kanssa KaiCell Fibers Oy:ssä. Yhtiön tarkoitus on mahdollistaa sellutehdas Paltamoon. KaiCell -investointi on suurin Kainuuseen suunnitteilla oleva hanke ja sen työllisyys ja aluetalousvaikutukset ovat erityisen merkittävät. Kainuun liiton omistusosuus KaiCell Fibers Oy:stä on 12,48 %. Yhtiön ympäristölupa sai lainvoiman vuonna 2024. Maakuntahallitus seuraa hankkeen kehitystä ja valitsee liiton edustajat KaiCell Fibers Oy:n yhtiökokouksiin.

LIITE 1. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA KAINUUN LIITTO TP2023, TA2024 1-9, TA2025 1-12 (arvio)			
	TP2023	TA2024 1-9	TA2025 1-12 (arvio)
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	386 405,43	-86 312,61	-115 083,48
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät			
TOIMINNAN RAHAVIRTA	386 405,43	-86 312,61	-115 083,48
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-15 000,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-15 000,00	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	371 405,43	-86 312,61	-115 083,48
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
Antolainasaamisten lisäykset			
Antolainasaamisten vähennykset			
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-199 658,54	159,16	212,21
Vaihto-omaisuuden muutos			
Saamisten muutos	234 537,31	53 169,68	70 892,91
Korottomien velkojen muutos	-286 155,44	-446 221,72	-594 962,29
Muut maksuvalmiuden muutokset	-251 276,67	-74 860,33	-99 813,77
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-251 276,67	-74 860,33	-99 813,77
RAHAVAROJEN MUUTOS	120 128,76	-161 172,94	-214 897,25
RAHAVAROJEN MUUTOS	-120 128,76	161 172,94	-214 897,25
Rahavarat kauden lopussa	2 384 108,39	2 222 935,45	2 330 384,08
Rahavarat 1.1.	2 263 979,63	2 384 108,39	2 545 281,33

LIITE 2. Tase

Kainuun liiton tase 30.09.2024 ja 30.09.2023

VASTAAVAA		2024	2023	VASTATTAVAA	
<u>PYSYVÄT VASTAAVAT</u>				<u>OMA PÄÄOMA</u>	
Sijoitukset				2000 Peruspääoma	-467 268,63
1208-	Muut osakkeet ja osuudet	443 787,99	443 787,99	<u>1. Peruspääoma yht.</u>	-467 268,63
1212	Muut osakkeet ja osuudet	430 382,90	430 382,90		
	1. Osakkeet ja osuudet	874 170,89	874 170,89	2030 Kainuun tulevaisuusrahasto	-616 352,35
	Sijoitukset yht.	874 170,89	874 170,89		
				<u>Muut omat rahastot yht.</u>	-616 352,35
	<u>PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.</u>	874 170,89	874 170,89		
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>				2040 <u>Ed. tilikausien ylijäämä (alijäämä)</u>	-1 423 810,88
1421-	Valtion toimeksiannot			2050 <u>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</u>	7 242,41
1	Valtion toimeksiannot yht.	5 110 304,04	4 825 426,14	TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	7 242,41
	<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.</u>	5 110 304,04	4 825 426,14	<u>OMA PÄÄOMA YHT.</u>	-2 500 189,45
					-2 579 329,03
<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT</u>				<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>	
	Saamiset	0,00	0,00	2221-2225 Valtion toimeksiannot yht.	-5 110 571,14
	Lyhytaikaiset saamiset	0,00	0,00	2377-2378 Muut toimeksiannot yht.	-218 966,20
	Myyntisaamiset	241,33	0,00	<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>	-5 329 537,34
1730	1. Myyntisaamiset	241,33	0,00		
1782	Palkkaennakot	0,00	0,00	<u>VIERAS PÄÄOMA</u>	
1783	Palkkasaamiset/rästit	0,00	116,02		
1814	ALV saatava	21 249,85	20 276,90		
	3. Muut saamiset	21 249,85	20 392,92	2468 Pitkäaikainen vieras pääoma	
1826	Siirtosaamiset muilta	0,00	1,42	Muut velat muille	0,00
1828	Projektit saamiset	0,00	0,00		
	4. Siirtosaamiset yhteensä	0,00	1,42	<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>	
	<u>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</u>	<u>21 491,18</u>	<u>20 394,34</u>	2543 Ennakot projektirahoitus	0,00
	Rahat ja pankkisaamiset			2545 Ostovelat	-46 472,64
1930	Rahat ja pankkisaamiset yht.	2 222 935,45	2 271 386,03	2548 Ostovelat muut la	0,00
				<u>6. Ostovelat yht.</u>	-46 472,64
	<u>VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.</u>	2 244 426,63	2 291 780,37	2552 Matkalaskujen maksut	0,00
				2560 Ennakonpidätysvelka	-35 121,32
	<u>VASTAAVAA YHTEENSÄ</u>	8 228 901,56	7 991 377,40	2561 Sosiaaliturvamaksuvelka	-1 332,02
				2563 Ay-jäsenmaksut	-362,31
				2645 Sairasvakuutuskorv.	0,00
				2647 Vuosilomakust. korv.	0,00
				2648 Kuntoutusrahasuor.	0,00
				<u>7. Liittymismaksut ja muut velat</u>	-36 815,65
				2800 Lomapalkkajaksotus	-275 122,82
				2806 Muut siirtovelat muille	-275 122,82
				2810 Saadut ennakot: projektirahoitus	0,00
				2830 TA-KuEl palkkaperusteinen	-28 630,63
				2831 TA-KuEL eläkemenoperusteinen	0,00
				2835 TA taloudellinen tuki	-261,11
				2836 TA työttömyysvakuutusmaksu	-5 734,00
				2837 TA tapaturmavakuutusmaksu	-5 388,31
				2843 IT työttömyysvakuutusmaksu	-749,61
				<u>8. Siirtovelat yht.</u>	-315 886,48
				<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>	-399 174,77
				<u>VIERAS PÄÄOMA YHT</u>	-399 174,77
					-367 297,66
				<u>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</u>	-8 228 901,56
					-7 991 377,40

KAINUUN LIITTO

Julkaisuluettelo 1.1.2013 alkaen

Sarja A: virallisesti hyväksytyt julkaisut

Sarja B: selvitykset ja tutkimukset

Sarja C: hallinnolliset asiakirjat

Sarja D: monistesarja

Sarja A		
A:1	Kainuun maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelma eli TOTSU 2014-2015	2013
A:2	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2015-2016	2014
A:3	Kainuu-ohjelma	2014
A:4	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan selostus	2014
A:5	Kainuun 1. vaihemaakuntakaava	2015
A:6	Viestinnän linjaukset 2016–2020	2015
A:7	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2016–2017	2015
A:8	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2017 - 2018	2016
A:9	Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava	2016
A:10	Kainuu-ohjelma, Maakuntasuunnitelma 2035, Maakuntaohjelma 2018–2021	2017
A:11	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma TOPSU 2019-2020 Kasvua Kainuuseen	2018
A:12	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava	2019
A:13	Viestinnän linjaukset 2021–2024	2021
A:14	Kainuun maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma eli TOPSU 2021-2022	2021
A:15	Kainuu-ohjelma (Maakuntasuunnitelma 2040 ja maakuntaohjelma 2022–2025)	2021
Sarja B		
B:1	Kainuu - kaunis mutta kaukana, Kainuun maakuntakuvatutkimus	2013
B:2	Kainuun skenaariot 2035 loppuraportti	2013
B:3	Kainuun ympäristöohjelma 2020	2013
B:4	Kainuun Venäjä –strategia 2020	2013
B:5	Kainuun maakuntakaavan tuulivoimaselvityksen täydennys	2013
B:6	Kainuun kaupan palveluverkkoselvitys	2013
B:7	Selvitys Kainuun biotalouden aluetalousvaikutuksista – Kainuun biotalouden aluemallinnus. (2014) Aluekehityssätiö & Helsingin yliopisto, Ruralia-Instituutti	2014
B:8	Kainuun maakuntakaavan seurantaraportti 2015	2015
B:9	Selvitys digitalisaation mahdollisuuksista Kainuussa. (Kainuun ennakointihanke, Ramboll Management Consulting)	2015
B:10	Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Vaikutukset NATURA 2000-verkoston alueisiin	2015
B:11	Ekologiset yhteydet, luontomatkailu ja hiljaiset alueet Kainuun aluekehityksessä ja maakuntakaavoituksessa. ELMA-hankkeen loppuraportti	2016
B:12	Kainuun maakunnallisesti arvokkaat rakennushistorialliset kohteet	2018
B:13	Kainuun matkailustrategia 2018–2021	2018

B:14	Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelma	2018
B:15	Luonnollisesti – Kainuu, Kainuun maakuntakuvatutkimus 2017	2017
B:16	Kainuun kaivannaissstrategia 2019–2025	2019
B:17	Kainuun kulttuurihyvinvointisuunnitelma 2019–2022	2019
B:18	Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan seurantaraportti	2020
B:19	Monipaikkaisuus Kainuussa	2021
B:20	Naisnäkökulmaa Kainuuseen	2021
B:21	Kainuun Venäjä -strategia 2021–2027	2021
B:22	Kainuu maakuntakuvatutkimus 2020	2021
B:23	Kainuun kulttuuriohjelma 2022–2025	2022
B:24	Kainuun yhteinen brändikäsikirja	2024
B:25	Kainuun matkailustrategia 2024-2028	2024
Sarja C		
C:1	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2013	2013
C:2	Kainuun liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio 2014 ja taloussuunnitelma 2014–2016	2013
C:3	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2014	2014
C:4	Kainuun liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2015–2017 ja talousarvio 2015	2014
C:5	Kainuun edunajamisen hankeluettelo 2015	2015
C:6	Talous- ja toimintasuunnitelma 2016–2018 ja talousarvio 2016	2015
C:7	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2015	2016
C:8	Talous- ja toimintasuunnitelma 2017–2019 ja talousarvio 2017	2017
C:9	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016	2017
C:10	Talous- ja toimintasuunnitelma 2018–2019 ja talousarvio 2018	2017
C:11	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2017	2018
C:12	Talousarvio vuodelle 2019, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2019–2020	2018
C:13	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2018	2019
C:14	Talousarvio vuodelle 2020, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2020–2022	2019
C:15	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2019	2020
C:16	Talousarvio vuodelle 2021, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2021–2023	2020
C:17	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2020	2021
C:18	Talousarvio vuodelle 2022, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2022–2024	2021
C:19	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2021	2022
C:20	Talousarvio vuodelle 2023, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2023-2025	2022
C:21	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022	2023
C:22	Talousarvio vuodelle 2024, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2024-2026	2023
C:23	Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023	2024
C:24	Talousarvio vuodelle 2025, Talous- ja toimintasuunnitelma vuosille 2025-2027	2024
Sarja D		
D:1	Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013	2013
D:2	Yhteisöllisyydellä turvallisuutta Kainuussa. Kainuun turvallisuussuunnitelma 2015–2018	2015
D:3	Vuokin reitti Vienaan toimintamalli	2017

D:4	Toisen maailmansodan sotahistoriakohteet Kainuun maakuntakaavoituksessa	2019

Kainuun liitto
Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Puh. 040 722 0900
S-posti kirjaamo@kainuunliitto.fi
www.kainuunliitto.fi